MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/1173,

13. juuli 2021,

millega asutatakse Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõte ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1488

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 187 ja artikli 188 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ([1]),

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/695 ([3]) loodi programm „Euroopa horisont" – teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm (programm „Euroopa horisont"). Programmi „Euroopa horisont" teatavaid osi võib rakendada Euroopa partnerluste kaudu era- ja/või avaliku sektori partneritega, et saavutada liidu rahastamise võimalikult suur mõju ning kõige tõhusam panus liidu poliitikaeesmärkide saavutamisse.

(2) Kooskõlas määrusega (EL) 2021/695 võib toetust anda programmi „Euroopa horisont" raames asutatud ühisettevõtetele. Selliseid partnerlusi tuleks rakendada ainult siis, kui programmi „Euroopa horisont" muude osadega, sealhulgas muude Euroopa partnerluse vormidega, ei saaks saavutada selle eesmärke või avaldada vajalikku oodatud mõju ning kui see on põhjendatud pikaajalise perspektiivi ja märkimisväärse integreerituse seisukohast. Tingimused, mille alusel sellised partnerlused luuakse, on täpsustatud kõnealuses määruses.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/694 ([4]) luuakse programm „Digitaalne Euroopa". Digitaalse Euroopa programm toetab selliste ühishuviprojektide rakendamist, mille eesmärk on maailmatasemel superandmetöötlus-, kvant- ja andmetaristu soetamine, kasutuselevõtt ja käitamine, liidendamine ja omavaheline ühendamine ning superandmetöötlusteenuste kasutamise laiendamine ja võtmepädevuse arendamine.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1153 ([5]) loodi Euroopa ühendamise rahastu. Euroopa ühendamise rahastu võimaldab üleeuroopaliste võrkude poliitika raames ette valmistada ja ellu viia transpordi-, telekommunikatsiooni- ja energiasektorite ühishuviprojekte. Eelkõige peaks Euroopa ühendamise rahastu toetama selliste ühishuviprojektide rakendamist, mille eesmärk on arendada välja ja luua uued või ajakohastada

([1]) 24. juuni 2021. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([2]) 27. jaanuari 2021. aasta arvamus (ELT C 123, 9.4.2021, lk 7).
([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont" ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamisreeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa" ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).
([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1153, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1316/2013 ja (EL) nr 283/2014 (ELT L 249, 14.7.2021, lk 38).

olemasolevad taristud ja teenused transpordi-, telekommunikatsiooni- ja energiasektorites. Euroopa ühendamise rahastu aitab toetada ühist huvi pakkuvaid digitaalse ühenduvuse taristuid, millel on märkimisväärne ülekanduv ühiskondlik kasu.

(5) Komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatises „Euroopa andmestrateegia“ kirjeldatakse Euroopa poliitikameetmete ja investeeringute strateegiat, et võimaldada andmepõhist majandust järgmiseks viieks aastaks. Selles rõhutatakse ühtsete avalike Euroopa andmeruumide loomist, mis hoogustavad majanduskasvu ja loovad väärtust. Selliste ühtsete Euroopa andmeruumide ning liidendatud turvaliste pilvetaristute loomise toetamine tagaks suurema hulga andmete kättesaadavuse majanduses ja ühiskonnas, säilitades samas andmeid genereerivate ettevõtete ja üksikisikute kontrolli. Kõrgjõudlusega andmetöötlus ja kvantandmetöötlus on väga olulised, et tagada eri jõudlusnäitajatega andmetöötlusressursside sujuv pakkumine, mis on vajalik selleks, et maksimeerida avalike ühtsete Euroopa andmeruumide ning avalike, tööstuslike ja teaduslike rakenduste jaoks loodud liidendatud turvaliste pilvetaristute kasvu ja kasutamist.

(6) Komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatises „Euroopa digituleviku kujundamine“ esitletakse Euroopa digitaalset strateegiat ja keskendutakse peamistele eesmärkidele, tagamaks, et digitaalsed lahendused aitaksid Euroopal jätkata oma teed sellise digiülemineku suunas, mis toob inimestele kasu. Üks kavandatud põhitegevusi on investeerida tipptasemel ühise digivõimekuse loomisse ja kasutuselevõtmisse, sealhulgas superandmetöötlus- ja kvanttehnoloogiatesse, ning suurendada Euroopa superandmetöötluse alast suutlikkust, et töötada välja uuenduslikud lahendused meditsiini, transpordi ja keskkonna jaoks.

(7) Komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatises „Euroopa uus tööstusstrateegia“ on kajastatud ambitsioonikat Euroopa tööstusstrateegiat, mille eesmärk on juhtida kaksiküleminekut kliimaneutraalsusele ja juhtpositsioonile digitaalvaldkonnas. Teatises rõhutatakse muu hulgas seda, et oluline on toetada peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate, sealhulgas kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvanttehnoloogia arendamist, mis on Euroopa tööstuse tuleviku jaoks strateegiliselt olulised.

(8) Komisjoni 27. mai 2020. aasta teatises „Euroopa võimalus: parandame vead ja teeme ettevalmistusi järgmise põlvkonna jaoks“ nimetati hulk strateegilisi digitaalseid võimeid ja suutlikkust, mis hõlmasid kõrgjõudlusega arvuteid ja kvanttehnoloogiaid taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi, InvestEU programmi ja strateegiliste investeeringute rahastamisvahendi prioriteedina.

(9) Euroopa juhtroll andmepõhises majanduses, teaduse tipptase ja tööstuse tugevus sõltuvad üha enam tema suutlikkusest töötada välja peamised kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogiad, samuti tagada juurdepääs maailmatasemel superandmetöötlusele ja andmetaristutele ning säilitada kõrgjõudlusega andmetöötluse rakenduste valdkonnas oma praegune juhtpositsioon. Kõrgjõudlusega andmetöötlus on Euroopa majanduse digiülemineku tavatehnoloogia, mis võimaldab paljudel traditsioonilistel tööstussektoritel rakendada suurema väärtusega toodete ja teenustega seotud uuendusi. Koos muude kõrgetasemeliste digitehnoloogiatega, nagu tehisintellekt, suurandmed ja pilvetehnoloogiad, sillutab kõrgjõudlusega andmetöötlus teed uuenduslikele ühiskondlikele ja tööstuslikele rakendustele Euroopa jaoks olulistes valdkondades, nagu personaalmeditsiin, ilmaennustus ja kliimamuutused, arukas ja keskkonnahoidlik areng ja transport, uued materjalid puhta energeetika jaoks, ravimite kavandamine ja virtuaalne katsetamine, säästev põllumajandus või inseneriteadus ja tootmine.

(10) Kõrgjõudlusega andmetöötlus on strateegiline ressurss poliitika kujundamiseks, edendades rakendusi, mis pakuvad vahendeid, et mõista ja välja töötada tõhusaid lahendusi paljude keerukate üleilmsete väljakutsete lahendamiseks ja kriisiohjeks. Kõrgjõudlusega andmetöötlusest on kasu peamistes poliitikavaldkondades, nagu Euroopa roheline

kokkulepe, tänu mudelitele ja vahenditele, mis aitavad muuta üha arvukamad keerukad keskkonnaväljakutsed sotsiaalse innovatsiooni ja majanduskasvu võimalusteks. Näitena võib tuua algatuse „Destination Earth“, mis kuulutati välja komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe“ ja 19. veebruari 2020. aasta teatises „Euroopa andmestrateegia“ ning teatises „Euroopa digituleviku kujundamine“.

(11) Ülemaailmsed sündmused, nagu COVID-19 pandeemia, on näidanud, kui oluline on investeerida kõrgjõudlusega andmetöötlusse ning tervisega seotud modelleerimisplatvormidesse ja -vahenditesse, kuna neil on pandeemiavastases võitluses keskne roll, sageli koos muude digitehnoloogiatega, nagu suurandmed ja tehisintellekt. Kõrgjõudlusega andmetöötlust kasutatakse selleks, et tuvastada ravimeid, sealhulgas vaktsiine, ja kiirendada nende tootmist, prognoosida viiruse levikut, aidata kavandada meditsiinitarvete ja -ressursside jaotamist ning simuleerida epideemiajärgseid kriisist väljumise meetmeid, hindamaks eri stsenaariume. Kõrgjõudlusega andmetöötluse modelleerimise platvormid ja vahendid on olulised praeguste ja tulevaste pandeemiate jaoks ning neil on tähtis roll tervishoius ja personaalmeditsiinis.

(12) Nõukogu määrusega (EL) 2018/1488 ([6]) loodi Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõte („EuroHPC ühisettevõte“), mille ülesanne on liidus välja arendada ja kasutusele võtta integreeritud maailmatasemel superarvutiandmetöötlus- ja andmetaristu, seda laiendada ja hooldada ning samuti arendada ja toetada konkurentsivõimelist ja uuenduslikku kõrgjõudlusega andmetöötluse ökosüsteemi.

(13) Pidades silmas kõrgjõudlusega andmetöötluse arengut, on määruse (EL) 2018/1488 läbivaatamine vajalik, et tagada algatuse jätkumine, et määrata kindlaks ühisettevõtte EuroHPC uus ülesanne ja eesmärgid, võttes arvesse analüüsi peamiste sotsiaal-majanduslike ja tehnoloogiliste tegurite kohta, mis mõjutavad kõrgjõudlusega andmetöötluse ja andmetaristute, -tehnoloogiate ja -rakenduste tulevast arengut liidus ja kogu maailmas, ning ühisettevõtte EuroHPC praegusest tegevusest saadud kogemusi. Läbivaatamine võimaldaks ka viia ühisettevõtte EuroHPC normid vastavusse uue õigusraamistikuga, eelkõige määrusega (EL) 2021/695 ning samuti määrustega (EL) 2021/694 ja (EL) 2021/1153.

(14) Et liidul oleks andmetöötlusjõudlus, mida on vaja tipptasemel teadustegevuse ja tööstussuutlikkuse säilitamiseks, peaks liikmesriikide investeeringud kõrgjõudlusega andmetöötlusse ja kvantandmetöötlusse olema kooskõlastatud ning kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse tehnoloogiate tööstuslik kasutuselevõtt ja turuleviimine peaks toimuma tõhusamalt nii era- kui ka avalikus sektoris. Liit peaks senisest tulemuslikumalt muutma oma tehnoloogilised arendused turul nõudlus- ja rakenduspõhisteks parima kvaliteediga Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse süsteemideks, looma toimiva seose tehnoloogilise tarneahela, kasutajaid kaasava ühiskavandamise ja maailmatasemel süsteemide ühishangete vahel ning rajama kogu Euroopas maailmatasemel kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse tehnoloogiate ja rakenduste ökosüsteemi. Samal ajal peaks liit andma oma tarneettevõtetele võimaluse neid investeeringuid võimendada, mis tooks kaasa nende tehnoloogiliste arenduste kasutuselevõtu sellistes suuremahulistes ja kujunemisjärgus rakendusvaldkondades nagu personaalmeditsiin, kliimamuutused, ühendatud ja automatiseeritud liikuvus või muud juhtivad turud, mis tuginevad tehisintellektile, plokiahela tehnoloogiale, servtöötlusele või üldisemalt Euroopa tööstuse digiteerimisele.

(15) Selleks, et liit ja selle liikmesriigid saavutaksid juhtpositsiooni peamiste digitehnoloogiate, näiteks kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse valdkonnas, peaksid nad investeerima järgmise põlvkonna väikese energiatarbega ja energiatõhusatesse superandmetöötlustehnoloogiatesse, uuenduslikku tarkvarasse ja täiustatud superandmetöötlussüsteemidesse eksatasandi ja eksatasandist võimsama andmetöötluse ning kvantandmetöötluse jaoks ning uuenduslikesse superandmetöötlus- ja andmerakendustesse. See peaks võimaldama Euroopa tarneettevõtetel edu saavutada paljudes olulistes tehnoloogia- ja rakendusvaldkondades, mis ulatuvad kõrgjõudlusega andmetöötlusest ja kvantandmetöötlusest kaugemale, ning pikas perspektiivis varustama laiemaid IKT turge selliste tehnoloogiatega. Samuti toetaks see kõrgjõudlusega andmetöötlust ja kvantandmetöötlust kasutava teaduse ja tööstuse digiüleminekut ning innovatsioonipotentsiaali suurendamist.

([6]) Nõukogu 28. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1488, millega asutatakse Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõte (ELT L 252, 8.10.2018, lk 1).

(16) Liidu ühise strateegilise visiooni järgimine kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse valdkonnas on oluline, et saavutada liidu ja selle liikmesriikide ambitsioon tagada digitaalmajanduses juhtroll. Eesmärk oleks luua Euroopas juhtiv üliühendatud, liidendatud ja turvaline kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristu ökosüsteem ning olla võimeline tootma uuenduslikke ja konkurentsivõimelisi kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse süsteeme, mis põhinevad tarneahelal, mis on vastupidavam ning tagab komponentide, tehnoloogiate ja teadmiste kättesaadavuse, vähendades katkestuste ohtu.

(17) Ühisettevõte on parim vahend, mis suudab rakendada ELi strateegilist visiooni kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse valdkonnas, tagades, et liidul on maailmatasemel superandmetöötlus-, kvantandmetöötlus- ja andmesuutlikkus vastavalt oma majanduslikule potentsiaalile, mis vastab Euroopa kasutajate vajadustele. Ühisettevõte on parim vahend praeguste piirangute ületamiseks, tagades ühtlasi suurima majandusliku, ühiskondliku ja keskkonnamõju ning kaitstes parimal viisil liidu huve kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse valdkonnas. Ühisettevõte suudab koondada liidu, liikmesriikide ja programmidega „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ või Euroopa ühendamise rahastuga assotsieerunud kolmandate riikide ning erasektori ressursse. Ta suudab võtta kasutusele hankeraamistiku ning käitada maailmatasemel kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse süsteeme. Ühisettevõte suudab käivitada teadusuuringute ja innovatsiooni programme Euroopa tehnoloogiate väljatöötamiseks ja nende edasiseks integreerimiseks maailmatasemel superandmetöötlussüsteemidesse.

(18) Ühisettevõte on osa programmi „Euroopa horisont“ institutsiooniliste partnerluste portfellist, mis peaks püüdma tugevdada liidu teaduslikku suutlikkust, et tulla toime esilekerkivate ohtude ja tulevaste väljakutsetega tugevdatud Euroopa teadusruumis; tagada kestlikkusest lähtuvad liidu väärtusahelad ning liidu strateegiline sõltumatus; ning edendada kliima-, keskkonna-, tervise- ja muude üleilmsete ühiskondlike väljakutsetega tegelevate uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu kooskõlas liidu strateegiliste prioriteetidega, sealhulgas saavutada liidus 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

(19) Ühisettevõtet tuleks rahastada liidu programmidest 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku alusel. See tuleks asutada ja see peaks alustama tegevust 2021. aasta alguses ja tegutsema kuni 2033. aasta 31. detsembrini, et varustada liit turvalise maailmatasemel liidendatud üliühendatud superandmetöötlustaristuga, töötada umbes 2022.–2024. aastaks välja eksatasandi ja umbes 2025.–2027. aastaks eksatasandist võimsama jõudluse saavutamiseks vajalikud tehnoloogiad, rakendused ja oskused, edendades ühtlasi Euroopa maailmaklassi kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse innovatsiooni ökosüsteemi. Kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikli 10 lõike 2 punktiga c peaks ühisettevõtted järgima selget elutsüklipõhist lähenemisviisi. Liidu finantshuvide piisavaks kaitsmiseks tuleks ühisettevõte asutada ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2033, et ühisettevõte saaks täita oma ülesandeid seoses toetuste rakendamisega, kuni viimased käivitatud kaudsed meetmed on lõpule viidud, ning seoses EuroHPC superarvutite käitamisega seotud tegevuse lõpuleviimisega.

(20) Selline avaliku ja erasektori partnerlus ühisettevõttes peaks ühendama selle valdkonna üha kiireneva innovatsiooni keerukusega toimetulekuks hädavajalikud rahalised ja tehnilised vahendid. Seega peaksid ühisettevõtte osalised olema liit, liikmesriigid ning programmidega „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ või Euroopa ühendamise rahastuga assotsieerunud kolmandad riigid, kes lepivad kokku Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse ühisalgatuses, ning oma koosseisu kuuluvaid üksusi esindavad ühendused ja muud organisatsioonid, kes osalevad sõnaselgelt ja aktiivselt teadusuuringutes ja innovatsioonis, et töötada välja ja võtta kasutusele kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse võimekus või anda panus oskuste nappuse kaotamisse ja säilitada Euroopas kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse valdkonna oskusteavet. Ühisettevõttega peaks saama liituda ka uued osalised.

(21) Määruse (EL) 2021/695 III lisa kohaselt peaks muude osaliste kui liidu rahalised panused olema vähemalt 50 % ning need võiksid ulatuda kuni 75 % ühisettevõtte eelarveliste kulukohustuste koondsummast. Seevastu liidu panus, sealhulgas programmidega „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ või Euroopa ühendamise rahastuga assotsieerunud kolmandate riikide täiendavad vahendid, ei tohiks ületada 50 % ühisettevõtte eelarveliste kulukohustuste kogusummast.

(22) Liidu panus peaks katma ühisettevõtte halduskulud.

(23) Kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikli 10 lõike 1 punktiga c peaks ühisettevõte tegelema kõigi rahaliste toetuste tsentraliseeritud haldamisega, kasutades koordineerivat lähenemisviisi. Sellest tulenevalt peaks iga osalev riik sõlmima ühisettevõttega ühe või mitu halduskokkulepet, milles sätestatakse kõnealuses osalevas riigis asutatud taotlejatele rahalise panuse maksmise ja selle kohta aruandmise koordineerimismehhanism. Selleks et tagada sidusus oma riiklike strateegiliste prioriteetidega, tuleks osalevatele riikidele anda vetoõigus nende riiklike rahaliste panuste kasutamise suhtes taotlejate puhul, kes on asutatud nendes osalevates riikides. Toetusesaajate halduskoormuse vähendamiseks, lihtsustamise saavutamiseks ja tõhusama rakendamise tagamiseks peaks iga osalev riik püüdma sünkroniseerida maksegraafikut, aruandlust ja auditeid ühisettevõtte omadega ning lähendada kulude rahastamiskõlblikkust programmi „Euroopa horisont“ normidele. Osalevates riikides asutatud toetusesaajad, kes delegeerisid maksetegevuse ühisettevõttele, peaksid vastavalt programmi „Euroopa horisont“ normidele allkirjastama ühisettevõttega ühe toetuslepingu.

(24) Et võita tagasi liidripositsioon kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogia valdkonnas ning arendada liidus välja terviklik kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse ökosüsteem, lõid ühendusse Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogiaplatvorm (ETP4HPC) kuuluvad tööstus- ja teadusvaldkonna sidusrühmad liiduga lepingulise avaliku ja erasektori partnerluse. Selle ülesanne on rajada Euroopas maailmatasemel kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogia väärtusahel, mis oleks maailmas konkurentsivõimeline ning soodustaks sünergiat kõrgjõudlusega andmetöötluse ökosüsteemi kolme põhielemendi – tehnoloogia arendamise, rakenduste ja superandmetöötlustaristu – vahel. Arvestades ETP4HPC oskusteavet ja rolli asjaomaste kõrgjõudlusega andmetöötluse sidusrühmade kokkutoomises, peaks ka temal olema võimalik ühisettevõttes osaleda.

(25) Andmete väärtusahela tugevdamiseks, andmetele tugineva kogukonna arengu edendamiseks ja edukale andmepõhisele majandusele alusepanekuks liidus lõid suurandmete väärtuse ühendusse (BDVA) kuuluvad tööstus- ja teadusvaldkonna sidusrühmad 2014. aastal liiduga lepingulise avaliku ja erasektori partnerluse. 2020. aastal muutis BDVA oma nime, uueks nimeks sai Andmed, tehisintellekt ja robootika (DAIRO). Võttes arvesse sellesse koondunud oskusteavet ja selle osatähtsust asjaomaste eraõiguslike suurandmesidusrühmade koondamisel, peaks ka DAIRO-l olema võimalik ühisettevõttes osaleda.

(26) Erasektori ühendused ETP4HPC ja DAIRO on väljendanud kirjalikult tahet panustada ühisettevõtte mitmeaastasesse strateegilisse programmi ning aidata oma oskusteabega kaasa ühisettevõtte eesmärkide saavutamisele. Erasektori ühendused peaksid esitama kinnituskirja käesoleva määruse lisas sätestatud põhikirjaga nõustumise kohta.

(27) Ühisettevõte peaks tegelema selgelt kindlaksmääratud teemadega, mis võimaldaks teadusringkondadel ja Euroopa tööstussektoritel laiemalt kavandada, välja töötada ja kasutada kõige uuenduslikumaid kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse tehnoloogiaid ning luua turvaline liiduülene liidendatud ja integreeritud võrgutaristu koos maailmatasemel kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse võimekuse, kiire ühenduvuse, tipptasemel rakenduste ning andme- ja tarkvarateenustega oma teadlastele ja teistele tööstussektori sh väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) juhtivkasutajatele ja avalikule sektorile. Ühisettevõtte eesmärk peaks olema tipptehnoloogia ja -taristu väljatöötamine ja kasutamine, nii et oleks täidetud Euroopa teadus-, tööstus- ja avaliku sektori kasutajate nõudlikud vajadused.

(28) Ühisettevõtte missioon peaks koosnema ühest haldusalasest tegevussuunast ja kuuest tehnilisest tegevussuunast, mis käsitlevad vastavalt taristuga seotud tegevust, superandmetöötlusteenuste liidendamisega seotud tegevust, tehnoloogiaga seotud tegevust, superandmetöötlusrakendustega seotud tegevust, kasutuse ja oskuste laiendamisega seotud tegevust ning rahvusvahelise koostööga seotud tegevust. Programmi „Digitaalne Euroopa“ tuleks kasutada

selleks, et rahastada taristu tegevussuunda, osa superandmetöötlusteenuste liidendamise tegevussuunast ning kasutuse ja oskuste laiendamise tegevussuunda. Euroopa ühendamise rahastut tuleks kasutada selleks, et rahastada superandmetöötlusteenuste liidendamise tegevussuuna ülejäänud tegevusi, st kõrgjõudlusega andmetöötluse, kvantandmetöötluse ja andmeressursside ühendamist ning ühendamist liidu ühtse Euroopa andmeruumi ja turvalise liidendatud pilvetaristuga. „Euroopa horisont“ tuleks kasutada tehnoloogia tegevussuuna, rakenduste tegevussuuna ja rahvusvahelise koostöö tegevussuuna rahastamiseks.

(29) Ühisettevõte peaks saama teha koostööd Euroopa kõrgema andmetöötluse partnerlusega (PRACE), eesmärgiga võimaldada ja hallata juurdepääsu liidendatud ja omavahel ühendatud superandmetöötlus- ja andmetaristule ja selle teenustele ning koolitus- ja oskuste arendamise võimalustele. Ta peaks samuti saama teha koostööd GÉANT-võrgustikuga selleks, et tagada nii ühisettevõtte superarvutite ühenduvus kui ka ühenduvus Euroopa muu superarvuti- ja andmetaristuga.

(30) Ühisettevõte peaks aitama vähendada asjaomaste oskuste nappust kogu liidus, võttes selleks teadlikkuse suurendamise meetmeid ning aidates luua uusi teadmisi ja inimkapitali. See hõlmab spetsiifilise haridus- ja koolitustegevuse kavandamist ja toetamist tihedas koostöös asjaomaste avaliku ja erasektori osalejatega.

(31) Kooskõlas liidu välispoliitika eesmärkide ja rahvusvahelisel tasandil võetud kohustustega peaks ühisettevõte lihtsustama koostööd liidu ja rahvusvaheliste tegutsejatega, koostades koostööstrateegia (sh teadus- ja arendustegevuse ning oskuste arendamise koostöö valdkondade määratlemine ja edendamine), rakendades ühist kasu pakkuvaid meetmeid ning tagama peamiselt vastastikkusel põhineva pääsupoliitika asjaomase kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse võimekuse ja rakenduste kasutamise jaoks.

(32) Ühisettevõte peaks püüdma edendada kogu loodava kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogia kasutamist liidus. Samuti peaks ta kaitsma omandatud superarvutitesse tehtud investeeringuid. Selleks peaks ta võtma sobivaid meetmeid, et tagada omandatud tehnoloogia tarneahela turvalisus kogu superarvutite kasutusea jooksul.

(33) Ühisettevõte peaks panema aluse pikemaajalisele visioonile ning looma Euroopas esimese kõrgjõudlusega andmetöötluse hübriidtaristu, milles tavapärane andmetöötlusarhitektuur on ühendatud kvantandmetöötluse seadmetega. Selleks et aidata uurimisrühmadel ja Euroopa tööstusel saavutada maailmatasemel tulemusi, et tagada Euroopa teaduse ja tehnoloogia kiire ja ulatuslik kasutamine kõikjal liidu tööstuses, nii et selle mõju kandub üle ka ühiskonnale, jagada riske ning ühendada jõud strateegiate kooskõlastamise ja Euroopa ühistest huvidest lähtuvate investeeringute kaudu, on vaja pakkuda Euroopa tasandil struktureeritud ja koordineeritud rahalist toetust.

(34) Kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse kõige innovaatilisemate tehnoloogiate kavandamiseks, väljatöötamiseks ja kasutamiseks peaks ühisettevõte pakkuma rahalist tuge, eelkõige toetuste ja hangete kaudu, mis järgnevad iga-aastastel tööprogrammidel põhinevatele avatud projektikonkurssidele ja pakkumismenetlustele. Selline rahaline toetus peaks olema eelkõige niisuguste väljaselgitatud turutõrgete kõrvaldamiseks, mis takistavad asjaomase programmi arendamist, ei tohiks kõrvale tõrjuda erainvesteeringuid ning peaks innustama saajat muutma oma tegutsemisviise.

(35) Et saavutada eesmärk suurendada tööstuse ja eriti VKEde innovatsioonivõimekust, vähendada konkreetsete oskuste nappust, toetada teadmiste ja inimkapitali suurenemist ning tõsta kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse alast suutlikkust, peaks ühisettevõte toetama riiklike kõrgjõudlusega andmetöötluse pädevuskeskuste asutamist ning eriti nende võrgustumist ja koordineerimist osalevates riikides. Need pädevuskeskused peaksid osutama tööstusele, teadusringkondadele ja avaliku sektori asutustele vastava taotluse korral kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuseid. Eeskätt peaksid nad edendama kõrgjõudlusega andmetöötluse innovatsiooni ökosüsteemi ja tegema selle kättesaadavaks, hõlbustama super- ja kvantarvutite kättesaadavust, tegelema pädevate tehniliste ekspertide väga suure nappuse küsimusega teadlikkuse suurendamise kampaaniate,

koolituste ja teavitustegevuse abil ning edendama laiemaid uuendusi, algatades sidusrühmade ja teiste riiklike kõrgjõudlusega andmetöötluse pädevuskeskuste võrgustumist (nt jagama ja propageerima parimaid tavasid või rakendamiskogemusi, jagama koolitusruume ja -kogemusi, hõlbustama paralleelkoodide ühist arendamist ja jagamist või toetama uuenduslike rakenduste ja tööriistade jagamist avaliku ja erasektori kasutajate (eriti VKEde) vahel).

(36) Ühisettevõte peaks looma nõudlus- ja kasutajapõhise raamistiku ning võimaldama liidus turvalise maailmatasemel liidendatud üliühendatud integreeritud superandmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristu soetamiseks ühiskavandamist, et varustada kasutajaid strateegilise andmetöötlusvahendiga, mida neil on vaja uute ja uuenduslike lahenduste väljatöötamiseks ning ühiskondlike, keskkonnaalaste, majanduslike ja julgeolekuga seotud väljakutsetega tegelemiseks. Selleks peaks ühisettevõte aitama soetada maailmatasemel superarvuteid. Ühisettevõtte superarvutid (sh kvantarvutid) tuleks paigaldada osalevasse liikmesriiki.

(37) Ühisettevõtte sellise missiooni kulutõhusaks rakendamiseks, mille eesmärk on arendada, juurutada, laiendada ja hooldada liidus maailma juhtivat superandmetöötluse ökosüsteemi, peaks ühisettevõte kasutama võimalust ajakohastada vajaduse korral tema omandis olevaid superarvuteid. Seega peaksid ajakohastamised pikendama superarvutite kasutusiga, suurendama nende toimivust ja pakkuma uusi funktsioone, et võtta arvesse kasutajate vajaduste muutumist. Superarvutite ajakohastamiseks peaks ühisettevõttel olema võimalik taristu tegevussuuna osana esitada osalemiskutse. Osalemiskutsetes tuleks kindlaks määrata konkreetsed rahastamiskõlblikkuse tingimused, mida tuleks kohaldada majutava üksuse suhtes, mis juba majutab EuroHPC superarvutit.

(38) Ühisettevõte peaks looma üliühenduse kõigi selle (kaas)omandis olevate superarvutite ja andmetaristu vahel, kasutades selleks parimat võrgutehnoloogiat, tegema need liidus laialdaselt kättesaadavaks ning looma oma superandmetöötluse ja kvantandmetöötlustaristu vahelised ühendused ning liidendama selle (aga ka riikliku, piirkondliku ja muu taristu) ühise platvormiga. Samuti peaks ühisettevõte tagama turvalise liidendatud superandmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristu ühendamise ühtsete Euroopa andmeruumidega, sealhulgas Euroopa avatud teaduse pilvega ning turvalise liidendatud pilvetaristuga (millest on juttu komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatises „Euroopa andmestrateegia“), et pakkuda Euroopas teenust sujuvalt paljudele erinevatele avaliku ja erasektori kasutajatele.

(39) Programmidega „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ tuleks toetada vastavalt teadusuuringute ja innovatsiooni alase lõhe kaotamist liidus ning võtta kasutusele laialdane superandmetöötlusvõimekus, edendades koostoimet Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi (EMKVF) ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondiga (EAFRD), samuti taaste- ja vastupidavusrahastuga. Seepärast peaks ühisettevõte püüdma luua nende fondidega tihedad sidemed, mille abil saab eelkõige aidata suurendada kohalikku, piirkondlikku ja riiklikku teadusuuringute ja innovatsiooni alast suutlikkust.

(40) Ühisettevõte peaks tagama osalevatele liikmesriikidele soodsa raamistiku selleks, et nad saaksid kasutada kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse ja andmetaristu soetamiseks ja ühendamiseks ERFist, ESF +-ist, EMKFist ja EAFRDst kaasrahastatavate programmide rahalisi panuseid. Nende rahaliste panuste kasutamine ühisettevõtte tegevuses on oluline, et luua integreeritud liidendatud turvaline üliühendatud maailmatasemel kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristu, kuna sellise taristu hüved on palju

laiemad, kui vaid hüved liikmesriikide kasutajatele. Kui liikmesriigid otsustavad neid rahalisi panuseid kasutada ühisettevõtte tegevuseks, tuleks neid rahalisi panuseid käsitada osalevate liikmesriikide riiklike panustena ühisettevõtte eelarvesse, eeldusel et järgitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ([7]) artiklit 106 ning muid nimetatud määruse ja muude fondispetsiifiliste määruste kohaldatavaid sätteid.

(41) Ühisettevõte võib hõlbustada taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite kasutamist osalevates liikmesriikides. Taaste- ja vastupidavusrahastu vahendid võivad täiendada ühisettevõtte rahastatavaid tegevusi, tingimusel et taaste- ja vastupidavusrahastust antav toetus täiendab ühisettevõtte liidu vahenditest antavat toetust ja ei kata samu kulusid. Taaste- ja vastupidavusrahastu kasutamist ei tohiks arvestada ühisettevõtte eelarvesse tehtava riikliku panusena, eelkõige kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristu puhul, samuti tehnoloogia, rakenduste ja oskuste arendamise projektide puhul.

(42) Liidu panus programmi „Digitaalne Euroopa“ vahenditest peaks osaliselt katma tipptasemel superarvutite, kvantarvutite ning tööstuslike ja keskklassi superarvutite soetuskulud, järgides ühisettevõtte eesmärki aidata kaasa ressursside koondamisele, et varustada liit tippklassi super- ja kvantarvutitega. Kaasuvaid kulutusi neile super- ja kvantarvutitele peaksid katma osalevad riigid, erasektorist pärit osalised või erasektorist pärit partnerite konsortsiumid. Liidu osa nende super- ja kvantarvutite kasutamise ehk pääsuajast peaks olema otseselt proportsionaalne liidu rahalise panusega nende omandamisse aga mitte ületama 50 % nende super- ja kvantarvutite kogupääsuajast.

(43) Ühisettevõte peaks olema enda soetatud tipptasemel super- ja kvantarvutite omanik. Iga tipptasemel super- või kvantarvuti käitamine tuleks usaldada seda majutavale üksusele. Majutav üksus peaks suutma esindada üht osalevat liikmesriiki või osalevate riikide majutuskonsortsiumi. Majutav üksus peaks olema võimeline koostama superarvuti käitamiskulude kohta täpse prognoosi ja neid kulusid kontrollima, tagades näiteks, et ühisettevõtte tipptasemel super- või kvantarvutid eraldatakse funktsioonipõhiselt ja nii suures ulatuses kui võimalik ka füüsiliselt muudest selle käitatavatest riiklikest või piirkondlikest andmetöötlussüsteemidest. Majutava üksuse peaks valima ühisettevõtte juhatus („juhatus“) pärast seda, kui on avaldatud osalemiskutse, millele on andnud hinnangu sõltumatud eksperdid. Pärast majutava üksuse väljavalimist peaks selle asukohaks oleval osaleval riigil või majutuskonsortsiumil olema õigus otsustada kutsuda osalema rohkem riike, kes panustaksid väljavalitud majutavasse üksusesse paigaldatava tipptasemel super- või kvantarvuti rahastamisse. Kui majutuskonsortsiumiga liituvad veel mõned osalevad riigid, ei tohiks see mõjutada liidu juurdepääsuaega superarvutitele. Majutuskonsortsiumisse kuuluvate osalevate riikide panus super- või kvantarvuti soetuskuludesse tuleks teisendada super- või kvantarvutile juurdepääsuaja osadeks. Osalevad riigid peaksid super- või kvantarvuti pääsuaja jaotuses omavahel kokku leppima.

(44) Ühisettevõte peaks jääma super- või kvantarvutite omanikuks kuni nende amortiseerumiseni. Ühisettevõte peaks saama omandiõiguse arvuti kasutusest kõrvaldamise, käitlemise või muul eesmärgil üle anda majutavale üksusele. Kui omandiõigus antakse majutavale üksusele üle või ühisettevõte likvideeritakse, peaks majutav üksus hüvitama ühisettevõttele super- või kvantarvuti jääkväärtuse.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

(45) Ühisettevõte peaks koos osalevate riikidega omandama keskklassi superarvutid. Iga keskklassi superarvuti käitamine tuleks usaldada majutavale üksusele. Majutav üksus peaks suutma esindada üht osalevat liikmesriiki või osalevate riikide majutuskonsortsiumi. Ühisettevõttele peaks kuuluma osa, mis vastab liidu programmi „Digitaalne Euroopa“ vahenditest antud rahalise panuse protsendile soetuskuludes. Majutava üksuse peaks valima juhatus pärast seda, kui on avaldatud osalemiskutse, millele on andnud hinnangu sõltumatud eksperdid. Iga keskklassi superarvuti kasutamiseks eraldatud liidule kuuluva pääsuaja osa peaks otseselt olema proportsionaalne liidu programmi „Digitaalne Euroopa“ vahenditest antud rahalise panuse protsendiga soetuskuludes. Ühisettevõte peaks saama omandiõiguse üle anda majutavale üksusele kõige varem viis aastat pärast seda, kui majutavasse üksusesse paigaldatud tipptasemel superarvutid on edukalt läbinud ühisettevõtte vastuvõtukatse, või likvideerimise korral. Majutav üksus peaks ühisettevõttele hüvitama üleantud superarvuti jääkväärtuse.

(46) Et edendada EuroHPC superarvutite õiglast ja tasakaalustatud jaotamist kogu liidus ning liidendatud taristu ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi kasutuselevõttu, tuleks EuroHPC superarvuti osalemiskutsetes kindlaks määrata rahastamiskõlblikkuse tingimused, mida tuleks kohaldada osaleva riigi suhtes, mis juba majutab EuroHPC superarvutit.

(47) Ühisettevõte peaks saama koos erasektorist pärit partnerite konsortsiumiga omandada tööstuslikke superarvuteid. Iga sellise superarvuti käitamine tuleks usaldada olemasolevale majutavale üksusele. Majutav üksus peaks suutma sellise superarvuti soetamiseks ja käitamiseks siduda end erasektorist pärit partnerite konsortsiumiga. Ühisettevõttele peaks kuuluma osa, mis vastab liidu programmi „Digitaalne Euroopa“ vahenditest antud rahalise panuse protsendile soetuskuludes. Majutava üksuse ja sellega seotud erasektorist pärit partnerite konsortsiumi peaks valima juhatus pärast seda, kui on avaldatud osalemiskutse, millele on andnud hinnangu sõltumatud eksperdid. Liidule tööstusliku superarvuti kasutamiseks eraldatud pääsuaja osa peaks otseselt olema proportsionaalne liidu programmi „Digitaalne Euroopa“ vahenditest antud rahalise panuse protsendiga arvuti soetuskuludes. Ühisettevõte peaks saama erasektorist pärit partnerite konsortsiumiga kokku leppida sellise superarvuti müümises teisele üksusele või kasutuselt kõrvaldamises. Alternatiivina peaks ühisettevõte saama anda sellise superarvuti omandiõiguse üle erasektorist pärit partnerite konsortsiumile. Sellisel juhul või kui ühisettevõte likvideeritakse peaks erasektorist pärit partnerite konsortsium hüvitama ühisettevõttele liidu omandiõiguse osa superarvuti jääkväärtuses. Kui ühisettevõte ja erasektorist pärit partnerite konsortsium otsustavad superarvuti pärast selle täielikku amortiseerumist kasutuselt kõrvaldada, peaks need kulud katma erasektorist pärit partnerite konsortsium.

(48) Tööstuslike superarvutite puhul peaks ühisettevõte arvestama tööstuslikul otstarbel kasutajate konkreetsete vajadustega, nt pääsukord, teenuste kvaliteet ja liik, andmekaitse, tööstusinnovatsiooni kaitse, intellektuaalomand, kasutatavus, usaldus ning muud konfidentsiaalsuse ja turvalisusega seotud nõuded.

(49) Ühisettevõtte toetatavate arvutite tehnilises lahenduses ja käitamises tuleks arvestada energiatõhususe ja keskkonnasäästlikkusega, kasutades näiteks väikese energiatarbega tehnoloogiat, nagu tipptasemel jahutus ja soojuse taaskasutamine.

(50) Ühisettevõtte superarvutite kasutamine peaks keskenduma tsiviilrakendustele ehk seda peaksid saama kasutada avaliku ja erasektori kasutajad, kes elavad, on asutatud või asuvad liikmesriigis või programmidega „Digitaalne Euroopa“ ja „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigis, sealhulgas küberturvalisuse rakendustele, mis võivad olla kahesuguse kasutusega. Kasutajad peaksid saama liidu osa pääsuaega juhatuse sätestatud pääsupõhimõtete alusel. Superarvutite kasutamisel tuleks järgida ka liidu sõlmitud rahvusvahelisi lepinguid.

(51) Ühisettevõtte superarvutite kasutamiseks eraldatud pääsuaeg peaks olema avaliku sektori kasutajatele tasuta. Samuti peaks see olema tasuta erasektori kasutajatele, kui arvutit kasutatakse programmidest „Euroopa horisont“ või „Digitaalne Euroopa“ rahastatud teadusuuringute ja innovatsiooni alasteks tegevusteks, aga asjakohasel juhul ka VKEdele erainnovatsiooni tegemiseks. Sellise pääsuaja jaotuse aluseks peaksid olema peamiselt ühisettevõtte avatud osalemiskutsed, millele on andnud hinnangu sõltumatud eksperdid. Kõik ühisettevõtte superarvutite kasutamiseks tasuta eraldatud pääsuaja saanud kasutajad (v.a erainnovatsiooniga tegelevad VKEd) peaksid järgima avatud teaduse põhimõtet ja levitama kasutamise tulemusena saadud teadmisi, nagu on sätestatud määruses (EL) 2021/695. Majandustegevuseks (v.a konkreetsete turutõrgetega rinda pistvate VKEde erainnovatsioon) tuleks kasutajatele pääsuaega eraldada turuhindadel põhineva tasu eest, mida tuleb maksta iga kasutuskorra eest. Pääsuaja eraldamine selliseks majandustegevuseks peaks olema lubatud, aga piiratud ning tasu suuruse üle peaks otsustama juhatus. Pääsuõigusi tuleks anda läbipaistval viisil. Juhatus peaks sätestama konkreetsed normid, kuidas eraldada pääsuaega sobival juhul tasuta ja osalemiskutseta algatustele, mis on liidu jaoks strateegilise tähtsusega. Näiteid liidu strateegilistest algatustest: „Destination Earth“, inimaju juhtprojekt, „1+ miljon genoomi“, avaliku huvi valdkondades toimivad ühtsed Euroopa andmeruumid (eriti terviseandmeruum), kõrgjõudlusega andmetöötluse tippkeskused, riiklikud kõrgjõudlusega andmetöötluse pädevuskeskused ja digitaalse innovatsiooni keskused.

Liidu taotlusel peaks ühisettevõte andma ajutise või alalise otsepääsuaja strateegilistele algatustele ja olemasolevatele või tulevastele rakendusplatvormidele, mis on tema arvates hädavajalikud tervisega seotud või muudeks erakorralise toe teenusteks, mis on avalikes huvides, hädaolukorra- ja kriisiohjeks või juhtudeks, mis on tema arvates hädavajalikud turvalisuse ja kaitse jaoks. Ühisettevõttele peaks olema lubatud teatav piiratud äriotstarbeline majandustegevus. Pääsu tuleks lubada vaid kasutajatele, kes elavad, on asutatud või asuvad liikmesriigis või programmidega „Digitaalne Euroopa“ ja „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigis. Kasutajatele tuleks anda pääsuõigusi ühtsetel alustel ja läbipaistvalt. Iga superarvuti kasutamise pääsuaja liidu osaga seotud pääsuõigused peaks määratlema ja nende järgimist jälgima juhatus.

(52) Määruse (EL) 2018/1488 kohaselt asutatud EuroHPC ühisettevõtte soetatud eksatasandi- ja petatasandi-eelsete superarvutite kasutamise pääsuaja liidu osa tuleb anda kasutajatele, kes on asutatud liidus või programmis „Horisont 2020“ osalevas riigis.

(53) Ühisettevõtte superarvuteid tuleks käitada ja kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ([8]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividega 2002/58/EÜ ([9]) ja (EL) 2016/943 ([10]).

(54) Ühisettevõtet peaksid juhtima kaks organit – juhatus ning tööstus- ja teadusnõukogu. Juhatuse peaksid moodustama liidu ja osalevate riikide esindajad. Juhatuse ülesanne peaks olema strateegiline poliitikakujundus ja ettevõtte tegevusega seotud rahastamisotsused, sh kõik avalikud hanked. Tööstus- ja teadusnõukogusse peaksid kasutajate ja tehnoloogia tarnijatena kuuluma teadus- ja tööstusringkondade esindajad. Nõukogu peaks andma juhatusele sõltumatut nõu strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava, ühisettevõtte superarvutite soetamise ja käitamise, suutlikkuse suurendamise ja tegevuse laiendamise tegevuskava ning liidendamise, ühenduvuse ja rahvusvahelise koostöö tegevuskava kohta.

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1).

(55) Ühisettevõtte üldiste haldusülesannete puhul tuleks jaotada hääleõigus osalevate riikide vahel võrdselt. Ühisettevõtte super- ja kvantarvutite soetamisega seotud tööprogrammi osa koostamise, majutava üksuse väljavalimise, liidendamis- ja ühenduvusalaste tegevuste ning teadusuuringute ja innovatsiooni alaste tegevuste puhul peaks osalevate liikmesriikide hääleõigus põhinema kvalifitseeritud häälteenamuse põhimõttel. Programmidega „Euroopa horisont" ja „Digitaalne Euroopa" ning Euroopa ühendamise rahastuga assotsieerunud riikidel peaks samuti olema hääleõigus nende tegevuste puhul, mida rahastatakse nimetatud programmidest ja rahastust. Super- ja kvantarvutite soetamise ja käitamisega seotud hääleõigus peaks olema vaid liidul ja neil riikidel, kes osalevad soetamise ja käitamise rahastamises.

(56) Liidu rahalist panust tuleks hallata kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ja asjaomaste eelarve kaudset täitmist reguleerivate normidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2018/1046 ([11]). Normid ühisettevõtte osalemise kohta riigihankemenetluses tuleks sätestada ettevõtte finantsreeglites.

(57) Euroopa tunnustatud konkurentsivõimelise uuendusliku kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse ökosüsteemi arendamiseks kogu Euroopas peaks ühisettevõte kasutama sobival viisil hankeid ja toetusi, sh ühishankeid, kommertskasutusele eelnevaid hankeid ja avalikke innovaatiliste lahenduste hankeid. Selle eesmärk on luua seosed peamiselt liidus välja töötatud tehnoloogiate vahel, kujundada koos kasutajatega ning soetada maailmatasemel superandmetöötluse ja kvantandmetöötluse esmaklassilisi süsteeme.

(58) Ühisettevõtte üldise mõju hindamisel tuleks arvestada erasektorist pärit osaliste investeeringuid kaudsetesse meetmetesse mitterahalise panusena, mis koosneb nende rahastamiskõlblikest meetmete rakendamise kuludest, millest arvestatakse maha ühisettevõtte ja osalevate riikide panus ning liidu muu panus. Ühisettevõtte üldise mõju hindamisel tuleks arvestada erasektorist pärit osaliste investeeringuid muudesse meetmetesse mitterahalise panusena, mis koosneb nende rahastamiskõlblikest meetmete rakendamise kuludest, millest arvestatakse maha ühisettevõtte, osalevate riikide ja liidu muu panus.

(59) Selleks et kindlustada kõikidele siseturul tegutsevatele ettevõtjatele võrdsed tingimused, peaks liidu programmidega ette nähtud rahastamine olema kooskõlas riigiabi põhimõtetega, et tagada avaliku sektori kulutuste tulemuslikkus ja hoida ära sellised turumoonutused nagu erarahastuse väljatõrjumine, mittetoimivate turustruktuuride loomine, mittetulemuslike ettevõtete säilitamine või toetustele lootma jäämise tava tekitamine.

(60) Osalemine ühisettevõtte rahastatavates kaudsetes meetmetes peaks toimuma kooskõlas määrusega (EL) 2021/695. Lisaks peaks ühisettevõte tagama kõnealuste normide ühtse kohaldamise, tuginedes komisjoni vastu võetud asjaomastele meetmetele. Et tagada kaudsete meetmete sobiv kaasrahastus osalevatelt riikidelt kooskõlas määrusega (EL) 2021/695, peaksid osalevad riigid eraldama vahendeid vähemalt summas, mis võrdub ühisettevõttelt abisaajatele hüvitatavate rahastamiskõlblike meetmete rakendamise kuludega. Sel eesmärgil peaks juhatus kehtestama kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikliga 34 ühisettevõtte iga-aastases tööprogrammis vastavad maksimaalsed hüvitismäärad.

(61) Selleks et tagada õige tasakaal sidusrühmade osalemise vahel ühisettevõtte rahastatavates meetmetes, on vaja teha erand määruse (EL) 2021/695 artiklist 34, et võimaldada hüvitamismäärade diferentseerimist sõltuvalt osaleja liigist, milleks on VKEd, ning meetme liigist, mida kohaldatakse eranditult kõigi osalevate riikide toetusesaajate

([11]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

suhtes. Programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatavate tegevuste puhul peaks ühisettevõte võimaldama kohaldada hüvitamismäärasid sõltuvalt osaleja liigist, milleks on VKEd, ning meetme liigist, mida kohaldatakse eranditult kõigi osalevate riikide toetusesaajate suhtes.

(62) Rahalise toetuse andmine programmi „Digitaalne Euroopa“ tegevuste jaoks peaks olema kooskõlas määrusega (EL) 2021/694. Eelkõige peaksid programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatavad meetmed salastatud teabe osas vastama kõnealuse määruse artikli 12 lõikele 1.

(63) Rahalise toetuse andmine Euroopa ühendamise rahastust rahastatavate tegevuste jaoks peaks olema kooskõlas määrusega (EL) 2021/1153.

(64) Programmidega „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ või Euroopa ühendamise rahastuga assotsieerunud kolmandatest riikidest pärit abisaajad, kes on osalevad riigid, peaksid olema meetmetes osalemiseks kõlblikud üksnes juhul, kui osalev riik on kõnealuse meetmega seotud ühe või mitme programmiga assotsieerunud kolmas riik.

(65) Liidu ja ühisettevõtte teiste osaliste finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kaotatud, alusetult väljamakstud või ebakorrektselt kasutatud summade tagasinõudmist ning asjakohasel juhul haldus- ja rahalisi karistusi vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2018/1046.

(66) Ühisettevõte peaks tegutsema avatult ja läbipaistvalt, edastama õigeaegselt kogu asjakohase teabe ning reklaamima oma tegevust üldsusele (sh teavitamise ja teadmiste levitamise kaudu). Ühisettevõtte organite töökorrad tuleks avalikustada.

(67) Lihtsustamise eesmärgil tuleks kõigi poolte halduskoormust vähendada. Vältida tuleks topeltauditeid ning ülemäärasel hulgal dokumente ja aruandlust.

(68) Komisjoni siseaudiitoril peaks ühisettevõtte suhtes olema samasugused volitused nagu komisjoni suhtes.

(69) Komisjonile, ühisettevõttele, kontrollikojale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ja Euroopa Prokuratuurile tuleks teha kättesaadavaks kogu vajaminev teave ja tagada pääs ruumidesse, et nad saaksid teha auditeid ja uurimisi ühisettevõtte antud toetuste ja allkirjastatud lepingute kohta.

(70) Kõigis käesoleva määruse kohastes projektikonkurssides ja pakkumismenetlustes tuleks võtta arvesse programmide „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ ning Euroopa ühendamise rahastu tegevuse kestust, v.a nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. Ühisettevõtte super- ja kvantarvutite soetamise hankemenetlused peaksid toimuma programmi „Digitaalne Euroopa“ asjaomaseid sätteid järgides. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud 2021.–2027. aasta mitmeaastasest finantsraamistikust tuleneva allesjäänud eelarve kättesaadavusega, peaks ühisettevõte suutma käivitada 31. detsembriks 2028 projektikonkursse või pakkumismenetlusi.

(71) Ühisettevõtte vahe- ja lõpphindamise peaks tegema komisjon sõltumatute ekspertide abiga. Asjaomane sõltumatute ekspertide arvamus tuleks teha läbipaistvuse huvides ja kooskõlas kohaldatavate normidega avalikuks.

(72) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt kogu liidus teadusuuringute ja innovatsiooni alase suutlikkuse suurendamist, superandmetöötlusvõimekuse väljakujundamist ja laiendamist, maailmatasemel superarvutite soetamist, liidendamist, ühenduvust ja rahvusvahelist koostööd ning kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristu kättesaadavust ühisettevõtte kaudu, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll

aga saab neid dubleerimise vältimiseks, kriitilise massi säilitamiseks ning avalike vahendite optimaalseks kasutamiseks paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu („ELi leping“) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Asutamine

1. Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse algatuse rakendamiseks asutatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artikli 187 tähenduses ühisettevõte (edaspidi „Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõte“ või „ühisettevõte“) ajavahemikuks kuni 31. detsembrini 2033.

2. Et võtta arvesse mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestust ja programmide „Euroopa horisont“, „Digitaalne Euroopa“ ning Euroopa ühendamise rahastu toimimise kestust, peavad käesoleva määruse kohased projektikonkursid ja pakkumismenetlused olema avaldatud 31. detsembriks 2027. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib projektikonkursse või pakkumismenetlusi avaldada kuni 31. detsembrini 2028.

3. Ühisettevõte on juriidiline isik. Sel on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigusvõime, mis juriidilistele isikutele asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt antakse. Eelkõige võib see soetada või võõrandada vallas- ja kinnisasju ning olla kohtus menetlusosaliseks.

4. Ühisettevõtte asukoht on Luxembourgis.

5. Ühisettevõtte põhikiri (edaspidi „põhikiri“) on esitatud lisas.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „vastuvõtukatse“ – katse, millega tehakse kindlaks, kas EuroHPC superarvuti vastab süsteemi tehnilise kirjelduse nõuetele;

2) „pääsuaeg“ – superarvuti andmetöötluse aeg, mis eraldatakse kasutajale või kasutajate rühmale nende andmetöötlusprogrammide täitmiseks;

3) „seotud üksus“ – määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 187 lõikes 1 määratletud juriidiline isik;

4) „kõrgjõudlusega andmetöötluse tippkeskus“ – koostööpõhine projekt, mis on valitud välja avatud ja konkurentsipõhise projektikonkursi alusel eesmärgiga edendada tulevase ülijõudlusega andmetöötlusvõimekuse kasutamist, et kasutajaskond saaks koos teiste kõrgjõudlusega andmetöötluse sidusrühmadega kasvatada olemasolevate rööpkoodide mastaape eksatasandi ja ülimastaapse jõudluseni;

5) „ühiskavandamine“ – tehnoloogiaga varustajate ja kasutajate korduvtsüklitega koostöö uute tehnoloogiate, rakenduste ja süsteemide väljatöötamisel;

6) „huvide konflikt“ – määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 61 osutatud finantsjuhtimises osaleja või muu isikuga seotud olukord;

7) „koosseisu kuuluv üksus“ – üksus, mis kuulub erasektorist pärit osalise põhikirja alusel ühisettevõttesse;

8) „erasektorist pärit partnerite konsortsium“ – liidu juriidiliste isikute ühendus, mis on loodud selleks, et soetada koos ühisettevõttega tööstuslik superarvuti; üks või enam erasektorist pärit partnerit võivad osaleda ühisettevõttes ka erasektorist pärit osalisena;

9) „EuroHPC superarvuti“ – ühisettevõtte täisomandis või osalevate riikide või erasektorist pärit partnerite konsortsiumi ja ühisettevõtte kaasomandis andmetöötlussüsteem, see võib olla tavapärane superarvuti (tipptasemel, tööstuslik või keskklassi superarvuti), tavapärase ja kvantarvuti hübriid, kvantarvuti või kvantsimulaator;

10) „eksatasand“ – jõudlus sooritada 1018 ujukomatehet sekundis (1 eksaflops);

11) „tipptasemel superarvuti“ – maailmatasemel andmetöötlussüsteem, mis on loodud, kasutades sel ajal kõige arenenumat tehnoloogiat, ja mis saavutab eksatasandi või suurema (eksatasandijärgse) jõudluse, millega saab lahendada keerukamaid ülesandeid;

12) „majutuskonsortsium“ – rühm, kuhu kuuluvad osalevad riigid või erasektorist pärit partnerite konsortsium (sh osalevate riikide esindajate organisatsioonid), kes on leppinud kokku, et nad eraldavad vahendeid EuroHPC superarvuti soetamiseks ja käitamiseks;

13) „majutav üksus“ – osalevas liikmesriigis asuv juriidiline isik, kes pakub EuroHPC superarvuti majutamise ja käitamise ruume;

14) „üliühendatud“ – sidevõimekus edastada andmeid vähemalt 1012 bitti sekundis (1 terabitt sekundis);

15) „tööstuslik superarvuti“ – tööstuslikul otstarbel kasutajate turbe-, konfidentsiaalsus- ja andmetervikluse nõudeid (teadusliku kasutusega võrreldes nõudlikumad) arvestades loodud vähemalt keskklassi superarvuti;

16) „mitterahaline panus programmist „Euroopa horisont“ rahastatud kaudsetesse meetmetesse“ – osaleva riigi või erasektorist pärit osaliste või nende koosseisu kuuluvate üksuste või nendega seotud üksuste panus, mis hõlmab nende rahastamiskõlblikke kaudsete meetmete rakendamise kulusid, millest on maha arvatud ühisettevõtte ja selles osalevate riikide panus ning liidu muu panus neisse kuludesse;

17) „mitterahaline panus programmist „Digitaalne Euroopa“ või Euroopa ühendamise rahastust rahastatud meetmetesse“ – osaleva riigi või erasektorist pärit osaliste või nende koosseisu kuuluvate üksuste või nendega seotud üksuste panus, mis hõlmab nende rahastamiskõlblikke osade meetmete rakendamise kulusid, millest on maha arvatud ühisettevõtte ja selles osalevate riikide panus ning liidu muu panus neisse kuludesse;

18) „keskklassi superarvuti“ – maailmatasemel superarvuti, mille jõudlus on tipptasemel superarvuti omast ühe suurusjärgu võrra väiksem;

19) „riiklik kõrgjõudlusega andmetöötluse pädevuskeskus“ – osalevas riigis asutatud ja sealse riikliku superandmetöötluse keskusega seotud juriidiline isik või juriidiliste isikute konsortsium, kes pakub tööstussektorile (sh VKEdele), teadusringkondadele ja avaliku sektori asutustele nende taotlusel võimalust kasutada superarvuteid ja uusimat kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogiat, -tööriistu, -rakendusi ja -teenuseid ning pakub erialaseid teadmisi, oskusi, koolitusi, koostöövõrgustikke ja teabekampaaniaid;

20) „vaatlejariik“ – riik, kellel on õigus osaleda ühisettevõtte meetmetes, mida rahastatakse programmist „Euroopa horisont“ või „Digitaalne Euroopa“, kuid kes ei ole osalev riik;

21) „osalev riik“ – riik, kes on ühisettevõtte osaline;

22) „jõudlus“ – ujukomatehete arv, mida superarvuti sekundis teha suudab (FLOPS);

23) „erasektorist pärit osaline“ – ühisettevõtte osaline, kes ei ole liit ega osalev riik;

24) „kvantarvuti“ – kvantmehaanika seadusi ja seetõttu tavaarvutitest vähem andmetöötlusressursse kasutav andmetöötlusseade teatavate konkreetsete ülesannete lahendamiseks;

25) „kvantsimulaator“ – väga hästi reguleeritav kvantseade, mille abil saab teavet keeruliste kvantsüsteemide omaduste kohta või lahendada konkreetseid andmetöötlusülesandeid, millega tavaarvutid toime ei tule;

26) EuroHPC superarvuti „tarneahela turvalisus“ – superarvuti tarnija valimisel rakendatavad meetmed, mis tagavad superarvuti soetamiseks ja käitamiseks vajalike komponentide, tehnoloogia, süsteemide ja oskusteabe kättesaadavuse (selliste komponentide, tehnoloogia ja süsteemide tarnimise häiretega (sh hinnamuutuste, väiksema jõudluse või alternatiivsete tarneallikatega) seotud riskide leevendamine, see hõlmab EuroHPC superarvuti kogu kasutusiga;

27) „strateegiline teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava“ – dokument programmi „Euroopa horisont“ kogu kestuse kohta, milles on kirjas ühisettevõtte eesmärkide saavutamiseks vajalik põhitehnoloogia ja -innovatsioon ning olulisimad prioriteedid;

28) „mitmeaastane strateegiline programm“ – dokument, milles sätestatakse strateegia ühisettevõtte kõigi tegevuste jaoks;

29) „superandmetöötlus“ – sellise jõudlusega andmetöötlus, milleks on vaja üksikute töötlusüksuste (sh kvantosiste) suurt integreeritust, et lahendada ülesandeid, millega tavalised andmetöötlussüsteemid toime ei tule;

30) EuroHPC superarvuti „omamise kogukulu“ – soetuskulud koos käitamiskuludega (sh hooldus) kuni superarvuti omandiõiguse majutavale üksusele üleandmiseni, arvuti müümiseni või omandiõiguse üleandmiseta kasutuselt kõrvaldamiseni;

31) „tööprogramm“ – määruse (EL) 2021/695 artikli 2 punktis 25 nimetatud dokument või asjakohasel juhul dokument, mis toimib ka määruse (EL) 2021/694 artiklis 24 või määruse (EL) 2021/1153 artiklis 19 osutatud tööprogrammina.

Artikkel 3

Missioon ja eesmärgid

1. Ühisettevõtte missioon on töötada liidus välja ja võtta kasutusele turvaline maailmatasemel liidendatud üliühendatud ökosüsteem superandmetöötluse, kvantandmetöötluse, teenusetaristu ja andmetaristu jaoks ning seda laiendada ja käitada; toetada selliste nõudlus- ja kasutajapõhiste uuenduslike ja konkurentsivõimeliste superandmetöötlussüsteemide arendamist ja kasutuselevõttu, mis põhineb tarneahelal, millega tagatakse sellised komponendid, tehnoloogia ja teadmised, mis vähendavad katkestuste ohtu, ning selliste süsteemide jaoks optimeeritud paljude erinevate rakenduste väljatöötamist; laiendada sellise superandmetöötlustaristu kasutamist paljudele avaliku ja erasektori kasutajatele ning toetada kaksikületeminekut ning Euroopa teaduse ja tööstuse võtmepädevuste arendamist.

2. Ühisettevõtte üldised eesmärgid on järgmised:

a) aidata kaasa määruse (EL) 2021/695, eriti selle artikli 3, rakendamisele, avaldada liidu teadusuuringute- ja innovatsiooniinvesteeringutega mõju teadusele, majandusele, keskkonnale, tehnoloogiale ja ühiskonnale, et tugevdada liidu teaduslikku ja tehnoloogilist alust, viia ellu liidu strateegilised prioriteedid ning aidata kaasa liidu eesmärkide saavutamisele ja poliitika elluviimisele ning üleilmsete väljakutsetega tegelemisele (sh säästva arengu eesmärkide saavutamisele, järgides ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepet) ([12]);

([12]) ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

b) luua tihe koostöö teiste Euroopa partnerlustega ja tagada ühine koordineerimine (sh ühiste avalike hangete kaudu), püüda asjakohasel juhul saavutada sünergiat asjaomaste liidu, riiklike ja piirkondlike tegevuste ja programmidega (eriti nendega, mis toetavad uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu, haridust ja regionaalarengut);

c) arendada liidus välja maailmatasemel vajaduspõhine kasutajakeskne üliühendatud superandmetöötlus- ja andmetaristu, see kasutusele võtta, seda laiendada ja käitada;

d) üliühendatud superandmetöötlus- ja andmetaristu liidendada ja ühendada Euroopa andmeruumide ja pilveökosüsteemiga, et pakkuda andmetöötlus- ja andmeteenuseid mitmesugustele Euroopa avaliku ja erasektori kasutajatele;

e) edendada teaduse tipptaset ning toetada liidus saavutatud teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste kasutuselevõttu ja süstemaatilist kasutamist;

f) arendada Euroopas edasi ja toetada laialt levinud väga konkurentsivõimelist ja uuenduslikku superandmetöötlus- ja andmeökosüsteemi, aidates nii kaasa liidu juhtpositsioonile teaduses ja digitaalvaldkonnas, et suudaksime ise toota andmetöötlustehnoloogiat ja -arhitektuuri ning integreerida need juhtivate andmetöötlussüsteemidega, samuti nende süsteemide jaoks optimaalseid tipptasemel rakendusi;

g) laiendada superandmetöötlusteenuste kasutamist ja arendada võtmeoskusi, mida Euroopa teadus ja tööstus vajavad.

3. Ühisettevõte aitab superarvutite hankimise ning kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogia, süsteemide ja rakenduste väljatöötamise ja kasutuselevõtu toetamisega kaitsta liidu huve. Ühisettevõte võimaldab kasutada maailmatasemel superarvutite soetamiseks ühiskavandamist, kaitstes ühtlasi hangitud tehnoloogia ja süsteemide tarneahela turvalisust. Ühisettevõte aitab kaasa liidu strateegilisele autonoomiale, toetab Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse tarneahelat tugevdava tehnoloogia ja rakenduste väljatöötamist ning edendab nende lõimimist superandmetöötlussüsteemidesse, mille abil püütakse rahuldada paljusid teaduse, ühiskonna, keskkonna ja tööstuse vajadusi.

Artikkel 4

Tegevussuunad

1. Ühisettevõte täidab artiklis 3 sätestatud missiooni järgmiste tegevussuundade kaudu:

a) haldamine – ühisettevõtte tegevuseks ja juhtimiseks vajalikud üldised toimingud;

b) taristu – turvalise maailmatasemel üliühendatud super- ja kvantandmetöötluse ning andmetaristu soetamine, kasutuselevõtt, ajakohastamine ja käitamine, sh liidus saavutatud teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste kasutuselevõtt ja süsteemne kasutamine;

c) superandmetöötlusteenuste liidendamine – turvaliste liidendatud superandmetöötlus- ja andmeressursside ja -teenuste tegemine uurimis- ja teadusringkondadele, tööstusele, sh VKEdele, ja avalikule sektorile kättesaadavaks kogu liidus, eelkõige koostöös PRACE ja GÉANTiga, kõnealused tegevused hõlmavad järgmist:

   i) osaliselt või täielikult ühisettevõtte omandis olevate või osalevate riikide vabatahtlikult kättesaadavaks tehtud kõrgjõudlusega andmetöötluse, kvantandmetöötluse ja andmeressursside omavahelise ühendamise toetamine;

   ii) super- ja kvantandmetöötluse andmetaristu liidu ühtsete andmeruumide ning turvalise liidendatud pilve- ja andmetaristutega ühendamise toetamine;

   iii) superandmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristu sujuva liidendamise ja turvalise pakkumise platvormi arendamise, soetamise ja käitamise toetamine, luues kõigile kasutajatele kõigi superandmetöötlus- ja andmeteenuste kasutamiseks ühtse pääsupunkti (mida haldab ühisettevõte);

d) tehnoloogia – tegeleb kogu Euroopas maailmatasemel, konkurentsivõimelise ja uuendusliku superandmetöötluse ökosüsteemi väljatöötamiseks ambitsioonikate teadusuuringute ja innovatsiooni alaste tegevustega, tegeledes riist- ja tarkvaraga ning nende integreerimisega andmetöötlussüsteemidesse, hõlmates kogu teaduse ja tööstuse väärtusahelat, et aidata kaasa liidu strateegilisele autonoomiale, see keskendub ka energiatõhusale kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogiale, aidates kaasa keskkonnasäästlikkusele, kõnealustes tegevussuundades tegeletakse muu hulgas alljärgnevaga:

   i) väikese energiatarbega mikroprotsessor- ja ühendamisosised, süsteemiarhitektuur ning nendega seotud tehnoloogia, nagu uudsed algoritmid, tarkvarakoodid, tööriistad ja keskkonnad;

   ii) tekkivad andmetöötlusparadigmad ja nende integreerimine juhtivatesse superandmetöötlussüsteemidesse ühiskavandamise abil, selline tehnoloogia on seotud tipptasemel superarvutite (sh kvantarvutite) ja taristu väljatöötamise, soetamise ja kasutuselevõtuga;

   iii) tehnoloogiad ja süsteemid, mis on vajalikud klassikaliste superandmetöötluse süsteemide ühendamiseks ja käitamiseks muude, sageli täiendavate andmetöötlustehnoloogiatega, nagu kvantandmetöötluse või muude kujunemisjärgus andmetöötlustehnoloogiatega, ning nende tulemusliku toimimise tagamine;

   iv) uued algoritmid ja tarkvaratehnoloogiad, mis suurendavad oluliselt jõudlust;

e) rakendused – Euroopa tipptaseme saavutamine ja säilitamine olulisimate teaduse, tööstuse (sh VKEde) ja avaliku sektori jaoks mõeldud andmetöötluse ja andmerakenduste ning koodide valdkonnas, kõnealustes tegevussuundades tegeletakse muu hulgas alljärgnevaga:

   i) sellised avaliku ja erasektori kasutajatele mõeldud rakendused, sh uued algoritmid ja tarkvaraarendused, mis saavad kasu tipptasemel superarvutite ressursside ja võimekuse kasutamisest, ning nende ühendamine tipptasemel digitehnoloogiaga (nt tehisintellekt, suure jõudlusega andmeanalüüs, pilvetehnoloogia jne), kasutades selleks kõrgjõudlusega andmetöötlust võimaldavate ulatuslike ja kujunemisjärgus juhtivate koodide ja rakenduste ühiskavandamist, väljatöötamist ja optimeerimist;

   ii) muu hulgas kõrgjõudlusega andmetöötluse rakenduste tippkeskuste ning paljude teadus-, avalikule ja tööstussektorile suurandmerakenduste ja tipptasemel digiteenuste jaoks mõeldud mastaapsete kõrgjõudlusega andmetöötlust võimaldavate katsenäidiste ja katsestendide toetamine;

f) kasutamise ja oskuste laiendamine – suutlikkuse ja oskuste arendamine, mis soodustavad superandmetöötluse ja kvantandmetöötluse ning andmete kasutamise tipptasemeni jõudmist, võttes arvesse koostoimet teiste programmide ja vahenditega (eriti programmiga „Digitaalne Euroopa“); superandmetöötlusressursside ja andmerakenduste teadusliku ja tööstusliku kasutamise laiendamine ning superandmetöötluse ja andmetaristu tööstussektorile kättesaadavuse ning samuti selles vajalikuks innovatsiooniks kasutamise soodustamine; Euroopale asjatundliku juhtiva teaduskogukonna ja kvalifitseeritud tööjõu tagamine, et oleksime teaduses juhtpositsioonil ning tööstuses ja avaliku sektori asutustes toimuks digiüleminek (sh riiklike kõrgjõudlusega andmetöötluse pädevus- ja tippkeskuste toetamine ja võrgustikutöö);

g) rahvusvaheline koostöö – superandmetöötlusega seotud rahvusvahelise koostöö edendamiseks oluliste tegevuste kindlaksmääramine, elluviimine ja neis osalemine, et lahendada üleilmseid teaduslikke ja ühiskondlikke probleeme, edendades ühtlasi Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse tarnijate ja kasutajate ökosüsteemi konkurentsivõimet ning järgides liidu välispoliitika eesmärke ja rahvusvahelisi kohustusi.

2. Lõikes 1 osutatud toimingute kõrval võib ühisettevõttele usaldada ka lisaülesandeid, kui liidu programmides on komisjoni asjakohase tööprogrammi kohaselt kumulatiivset, vastastikku täiendavat või ühendatud rahastust.

Artikkel 5

Liidu rahaline panus

1. Liidu rahaline panus ühisettevõttesse (sh Euroopa Majanduspiirkonna assigneeringud) on kuni 3 081 300 000 eurot (sh kuni 92 000 000 eurot halduskuludeks), tingimusel et osalevate riikide panus on vähemalt sama suur, jagunedes järgmiselt:

a) kuni 900 000 000 eurot programmist „Euroopa horisont“;

b) kuni 1 981 300 000 eurot programmist „Digitaalne Euroopa“;

c) kuni 200 000 000 eurot Euroopa ühendamise rahastust.

2. Lõikes 1 osutatud liidu rahaline panus makstakse liidu üldeelarves igale asjakohasele programmile eraldatud assigneeringutest.

3. Ühisettevõttele võidakse eraldada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud panust täiendavaid liidu lisavahendeid, et toetada artiklis 4 osutatud tegevussuundi, välja arvatud artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud tegevussuundi.

4. Lõike 3 kohaselt liidu programmidest ühisettevõttele lisategevusteks eraldatud rahalisi vahendeid ei võeta arvesse liidu maksimaalse rahalise panuse arvutamisel.

5. Programmidega „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ ning Euroopa ühendamise rahastuga assotsieerunud kolmandad riigid võivad eraldada ühisettevõttele käesoleva artikli lõikes 1 osutatud panust täiendavaid liidu lisavahendeid vastavalt oma asjakohastele assotsieerimislepingutele. Kõnealused täiendavad liidu vahendid ei mõjuta artikli 7 lõikes 1 osutatud osalevate riikide panust, välja arvatud juhul, kui osalevad riigid lepivad kokku teisiti.

6. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud liidu rahalist panust kasutab ühisettevõte selleks, et anda rahalist toetust ühisettevõtte teadusuuringute ja innovatsiooni alastele tegevustele ettenähtud kaudsetele meetmetele, mis on määratletud määruse (EL) 2021/695 artikli 2 punktis 43.

7. Lõike 1 punktis b osutatud liidu rahalist panust kasutatakse võimekuse suurendamiseks kogu liidus, sh kõrgjõudlusega arvutite, kvantarvutite või -simulaatorite soetamiseks, ajakohastamiseks ja käitamiseks, kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse teenuse- ja andmetaristu liidendamiseks ja kasutuse laiendamiseks ning edasijõudnute oskuste ja koolituse jaoks.

8. Lõike 1 punktis c osutatud liidu rahalist panust kasutatakse kõrgjõudlusega andmetöötluse ja andmeressursside ühendamiseks ning integreeritud üleeuroopalise üliühendatud kõrgjõudlusega andmetöötluse ja andmetaristu loomiseks.

Artikkel 6

Liidu muu rahaline panus

Artiklis 5 osutatud liidu maksimaalse rahalise panuse arvutamisel ei võeta arvesse muudest kui artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu programmidest antud panust, mis on osa liidu kaasrahastusest ühe osaleva liikmesriigi elluviidava programmi jaoks.

Artikkel 7

Muude osaliste kui liidu panused

1. Osalevad riigid teevad kogupanuse, mis on samaulatuslik artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu panusega. Osalevad riigid lepivad omavahel kokku oma ühises panuses ja selle tegemises. See ei mõjuta iga osaleva riigi suutlikkust määrata kindlaks oma rahaline panus kooskõlas artikliga 8.

2. Ühisettevõtte erasektori liikmed eraldavad ühisettevõttele ise või enda koosseisu kuuluvate üksuste ja endaga seotud üksuste kaudu vähemalt 900 000 000 eurot.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud panused koosnevad panustest, mis on sätestatud põhikirja artiklis 15.

4. Iga osalev riik võib anda põhikirja artikli 15 lõike 3 punktis f osutatud panuse enda territooriumil asutatud abisaajatele. Osalevad riigid võivad täiendada ühisettevõtte panust määruse (EL) 2021/695 artiklis 34, määruse (EL) 2021/694 artiklis 14 ja määruse (EL) 2021/1153 artiklis 14 kehtestatud maksimaalse hüvitamismäära piires. Sellised panused ei mõjuta riigiabi eeskirjade kohaldamist.

5. Ühisettevõtte muud osalised kui liit annavad iga aasta 31. jaanuariks juhatusele põhikirja artikli 15 kohaselt aru käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohase panuse väärtusest eelmisel eelarveaastal.

6. Põhikirja artikli 15 lõike 3 punktides b–f osutatud panuse väärtuse hindamiseks selgitatakse kulud välja vastavalt asjaomaste üksuste tavapärasele kuluarvestuskorrale, üksuse asutamisriigis kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele ning rahvusvahelistele raamatupidamisstandarditele ja rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele. Kulud kinnitab asjaomase üksuse või osalevate riikide auditeerimisasutuste määratud sõltumatu välisaudiitor. Ühisettevõte võib kontrollida panuse väärtuse hindamise meetodit, kui kinnituses peaks esinema ebaselgust. Ebaselguste püsimise korral võib ühisettevõte hindamismeetodit auditeerida.

7. Komisjon võib liidu rahalise panuse ühisettevõttesse lõpetada või peatada, seda proportsionaalselt vähendada või algatada põhikirja artiklis 23 sätestatud likvideerimismenetluse järgmistel juhtudel:

a) kui ühisettevõte ei suuda täita liidu panusega seotud tingimusi;

b) kui muud osalised kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused ei tee käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud panust või teevad selle vaid osaliselt või ei pea kinni selle jaoks ettenähtud ajakavast või

c) artiklis 24 osutatud hindamise tulemusena.

Komisjoni otsus liidu rahalist panust proportsionaalselt vähendada või selle maksmine peatada ei takista selliste rahastamiskõlblike kulude hüvitamist, mis on tekkinud muudele osalistele kui liidule enne otsusest ühisettevõttele teadaandmist.

Artikkel 8

Osalevate riikide panuste haldamine

1. Iga osalev riik võtab endale soovitusliku kohustuse maksta ühisettevõttele kaudsete meetmetena oma riikliku rahalise panuse summa. Selline kohustus võetakse igal aastal ühisettevõtte suhtes enne tööprogrammi vastuvõtmist.

Lisaks määruse (EL) 2021/695 artiklis 22, määruse (EL) 2021/694 artiklis 18 või määruse (EL) 2021/1153 artiklis 11 sätestatud kriteeriumidele võib tööprogramm sisaldada lisana riiklike juriidiliste isikute osalemise kõlblikkuskriteeriume.

Iga osalev riik usaldab ühisettevõttele taotluste hindamise vastavalt programmi „Euroopa horisont“ normidele.

Taotluste valik põhineb hindamiskomisjoni esitatud pingereal. Juhatus võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, nagu tööprogrammis esitatud, sellest loetelust kõrvale kalduda, et tagada portfellipõhise lähenemisviisi üldine järjepidevus.

Igal osaleval riigil on vetoõigus kõigis küsimustes, mis on seotud tema enda poolt ühisettevõttele antava riikliku rahalise panuse kasutamisega osalevates riikides asutatud taotlejate puhul, lähtudes riiklikest strateegilistest prioriteetidest.

2. Iga osalev riik sõlmib ühisettevõttega ühe või mitu halduskokkulepet, milles sätestatakse kõnealuses osalevas riigis asutatud taotlejatele rahalise panuse maksmise ja selle kohta aruandmise koordineerimismehhanism. Selline kokkulepe sisaldab maksegraafikut, maksetingimusi, aruandlus- ja auditeerimisnõudeid.

Iga osalev riik püüab ühtlustada oma maksegraafikut, aruandlust ja auditeid ühisettevõtte omadega ning lähendada oma kulude rahastamiskõlblikkuse norme programmi „Euroopa horisont“ normidele.

3. Lõikes 2 osutatud kokkuleppes võib iga osalev riik usaldada ühisettevõttele oma panuse maksmise selle toetusesaajatele. Pärast taotluste väljavalimist võtab osalev riik makseteks vajaliku summa tasumise kohustuse. Osaleva riigi auditeerimisasutused võivad auditeerida oma vastavaid riiklikke panuseid.

Artikkel 9

Majutav üksus

1. EuroHPC superarvutid asuvad osalevas liikmesriigis. Kui osalev riik juba majutab EuroHPC superarvutit, mis on tipptasemel või keskklassi superarvuti, ei ole tal õigust osaleda uues osalemiskutses selliste superarvutite täiendavaks tootmiseks enne vähemalt viie aasta möödumist eelmisele osalemiskutsele järgnevast valikukuupäevast. Kvantarvutite ja -simulaatorite soetamisel või kvantkiirenditega varustatud EuroHPC superarvuti ajakohastamisel vähendatakse seda ajavahemikku kahe aastani.

2. Artiklites 11, 12 ja 14 osutatud EuroHPC superarvuteid majutav üksus võib esindada osalevat liikmesriiki või majutuskonsortsiumi. Majutav üksus sõlmib osaleva riigi või majutuskonsortsiumis osalevate riikide pädevate asutustega sellesisulise lepingu.

3. Ühisettevõte usaldab tema täisomandis olevate või artiklite 11, 12 ja 14 kohaselt kaasomandis olevate EuroHPC superarvutite käitamise majutavale üksusele.

4. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud majutavad üksused valitakse vastavalt lõikele 5 ja artiklis 19 osutatud finantsreeglitele.

5. Pärast osalemiskutse avaldamist valib juhatus käesoleva artikli lõikes 2 osutatud majutava üksuse ja asjaomase osaleva riigi, kus majutav üksus on asutatud, või majutava üksusega seotud majutuskonsortsiumi välja õiglase ja läbipaistva menetluse teel, mis tugineb muu hulgas järgmistele kriteeriumidele:

a) vastavus süsteemi üldisele tehnilisele kirjeldusele, mis on määratletud osalemiskutses;

b) EuroHPC superarvuti omamise kogukulu, sh arvuti hinnangulised käitamiskulud selle kasutusea jooksul koos täpse hindamismeetodiga;

c) majutava üksuse kogemus sarnaste süsteemide paigaldamisel ja käitamisel;

d) majutava üksuse füüsilise ja IT-taristu kvaliteet, turvalisus ja ühendatus liidu süsteemidega;

e) kasutajatele pakutava teenuse kvaliteet, nimelt suutlikkus täita teenustaseme kokkulepet, mis on üks valikumenetlusega kaasnevatest dokumentidest;

f) sobiva tõendava dokumendi esitamine selle kohta, et liikmesriik, kus majutav üksus on asutatud, või majutuskonsortsiumis osalevate riikide pädevad asutused on võtnud kohustuse katta selle osa EuroHPC superarvuti omamise kogukuludest, mida ei kata artikli 5 kohane liidu panus ega artikli 6 kohane liidu muu panus, kuni ajani, mil selle omandiõigus antakse ühisettevõttelt üle nimetatud majutavale üksusele või mil superarvuti müüakse või omandiõiguse üleandmiseta kasutuselt kõrvaldatakse.

6. Majutav üksus sõlmib artiklis 13 osutatud tööstuslike EuroHPC superarvutite või nende sektsioonide soetamise ettevalmistamiseks ja käitamiseks lepingu erasektorist pärit partnerite konsortsiumiga.

Tööstuslike superarvutite majutamisel järgitakse järgmisi tingimusi:

a) ühisettevõte usaldab artikli 13 kohaselt tema kaasomandis olevate tööstuslike EuroHPC superarvutite käitamise majutavale üksusele;

b) majutav üksus valitakse vastavalt käesoleva artikli lõikele 5 ja artiklis 19 osutatud ühisettevõtte finantsreeglitele;

c) pärast osalemiskutse avaldamist valib juhatus majutava üksuse ja sellega seotud erasektorist pärit partnerite konsortsiumi õiglase ja läbipaistva menetluse teel, mille aluseks on muu hulgas:

   i) käesoleva artikli lõike 5 punktides a–e sätestatud tingimused;

   ii) sobiva tõendava dokumendi esitamine erasektorist pärit partnerite konsortsiumi võetud kohustuse kohta katta EuroHPC superarvuti omamise kogukulu see osa, mida ei kata artikli 5 kohane liidu panus ega artikli 6 kohane liidu muu panus.

7. Valitud majutav üksus võib otsustada kutsuda majutuskonsortsiumisse rohkem osalevaid riike või erasektorist pärit partnerite konsortsiumi, kui selleks on enne komisjoniga sõlmitud sellesisuline kokkulepe. Uute osalevate riikide või erasektorist pärit osaliste rahaline või mitterahaline panus või muu võetud kohustus ei mõjuta artiklite 11, 12, 13 ja 14 kohast EuroHPC superarvutitega seotud liidu rahalist panust ning asjaomaseid omandiõigusi ja liidule eraldatud pääsuaja protsenti.

Artikkel 10

Majutusleping

1. Ühisettevõte sõlmib iga valitud majutava üksusega majutuslepingu enne EuroHPC superarvuti soetamise menetluse algatamist.

2. Majutuslepingus käsitletakse eriti/täpsemalt alljärgnevat EuroHPC superarvutiga seotut:

a) õigused ja kohustused superarvuti soetamise menetluse, kaasa arvatud superarvuti vastuvõtukatse ajal;

b) vastutus superarvuti käitamisel;

c) kasutajatele pakutava teenuse kvaliteet superarvuti käitamisel vastavalt teenustaseme kokkuleppele;

d) superarvuti energiatõhususe ja keskkonnasäästlikkusega seotud plaanid;

e) superarvuti kasutamisega seotud liidu pääsuaja tingimused, mille üle otsustab juhatus vastavalt artiklile 17;

f) pääsuaja arvestamise kord;

g) see osa omamise kogukulust, mille vastavalt majutava üksuse korraldusele katab osalev riik, kus majutav üksus on asutatud, või majutuskonsortsiumisse kuuluvad osalevad riigid;

h) artikli 11 lõikes 5, artikli 12 lõikes 7, artikli 13 lõikes 6 ja artikli 14 lõikes 6 osutatud omandiõiguse ülemineku tingimused, sh EuroHPC superarvutite puhul sätted nende jääkväärtuse arvutamise ja nende kasutuselt kõrvaldamise kohta);

i) majutava üksuse kohustus lubada EuroHPC superarvuteid kasutada, tagades samal ajal nende turve, isikuandmete kaitse vastavalt määrusele (EL) 2016/679, elektroonilise sidega seotud eraelu puutumatuse kaitse vastavalt direktiivile 2002/58/EÜ, ärisaladuse kaitse vastavalt direktiivile (EL) 2016/943 ning muude ametisaladuse hoidmise kohustusega hõlmatud andmete konfidentsiaalsus;

j) majutava üksuse kohustus kehtestada sertifitseeritud auditiprotseduur, mis hõlmab EuroHPC superarvuti käitamise kulusid ja kasutajate pääsuaegu;

k) majutava üksuse kohustus esitada iga aasta 31. jaanuariks juhatusele auditiaruanne ja andmed eelmisel eelarveaastal pääsuaja kasutamise kohta;

l) konkreetsed tingimused, mida kohaldatakse, kui majutav üksus käitab EuroHPC superarvutit tööstussektori kasutajate jaoks.

3. Majutuslepingu suhtes kohaldatakse liidu õigust ning käesoleva määruse või muude liidu õigusaktidega reguleerimata küsimustes selle liikmesriigi õigust, kus majutav üksus on asutatud.

4. Majutusleping peab sisaldama ELi toimimise lepingu artikli 272 tähenduses vahekohtuklauslit, millega antakse jurisdiktsioon kõigi majutuslepingus käsitletavate teemade üle Euroopa Liidu Kohtule.

5. Pärast majutuslepingu sõlmimist ja ilma et see mõjutaks käesoleva artikli lõike 2 kohaldamist algatab ühisettevõte valitud majutava üksuse toetusel menetlused EuroHPC superarvuti soetamiseks vastavalt artiklis 19 osutatud ühisettevõtte finantsreeglitele.

6. Keskklassi superarvutite puhul algatab ühisettevõte või majutav üksus pärast majutuslepingu sõlmimist ja mõlema lepingupoole nimel menetlused EuroHPC superarvuti soetamiseks vastavalt artiklis 19 osutatud ühisettevõtte finantsreeglitele.

Artikkel 11

Tipptasemel superarvutite soetamine ja omandiõigus

1. Ühisettevõte omandab tipptasemel superarvutid ja on nende omanik.

2. Artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu rahaline panus peab katma kuni 50 % tipptasemel superarvutite soetusmaksumusest ning kuni 50 % nende käitamiskuludest.

Tipptasemel superarvutite omamise kogukulu ülejäänud osa katab osalev riik, kus majutav üksus on asutatud, või majutuskonsortsiumis osalevad riigid ning sellele võivad lisanduda artiklis 6 osutatud panused.

3. Tipptasemel superarvuti tarnija valimine põhineb tehnilisel kirjeldusel, milles võetakse arvesse kasutajanõudeid ja süsteemi üldist tehnilist kirjeldust, mille valitud majutav üksus on esitanud oma osalemiskutse taotluses. Valimisel arvestatakse ka tarneahela turvalisusega.

4. Ühisettevõte võib tegutseda esimese kasutajana ja soetada tipptasemel superarvuteid, mis ühendavad nõudlusele orienteeritud, kasutajakeskseid ja konkurentsivõimelisi tehnoloogiaid, mis on välja töötatud peamiselt liidus.

5. Kui see on turvakaalutlustel nõuetekohaselt põhjendatud, võib juhatus otsustada tööprogrammis seada tingimuseks tarnijate osalemise tipptasemel superarvutite soetamises kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikli 12 lõikega 6 või piirata tarnijate osalemist turvalisusega seotud põhjustel või liidu strateegilise sõltumatusega otseselt seotud meetmete võtmisel kooskõlas selle määruse artikli 18 lõikega 4.

6. Ilma et see piiraks põhikirja artikli 24 lõikes 4 osutatud likvideerimist, võib kõige varem viis aastat pärast seda, kui majutavasse üksusesse paigaldatud tipptasemel superarvutid on edukalt läbinud ühisettevõtte vastuvõtukatse, anda nende omandiõiguse üle kõnealusele majutavale üksusele, müüa need muule üksusele või need kasutuselt kõrvaldada, kui juhatus on teinud sellekohase otsuse ja täidetakse majutuslepingu tingimusi. Tipptasemel superarvuti omandiõiguse üleandmise korral hüvitab majutav üksus ühisettevõttele üleantava superarvuti jääkväärtuse. Kui majutavale üksusele omandiõigust üle ei anta ning superarvuti otsustatakse kasutuselt kõrvaldada, kannavad ühisettevõte ja majutav üksus asjaomased kulud võrdselt. Ühisettevõte ei vastuta kulude eest, mis on tekkinud pärast tipptasemel superarvuti omandiõiguse üleandmist või selle müümist või kasutuselt kõrvaldamist.

Artikkel 12

Kvantarvutite ja kvantsimulaatorite soetamine ja omandiõigus

1. Ühisettevõte soetab kvantarvutid ja -simulaatorid – mis võivad olla näiteks katseeksemplarid ja eksperimentaalsed süsteemid või prototüübid ja operatiivsüsteemid – kas eraldiseisvate seadmetena või tipptasemel või keskklassi kõrgjõudlusega andmetöötluse seadmetega hübriididena, mida kasutatakse pilveteenuse kaudu, ning on nende omanik.

2. Artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu rahaline panus peab katma kuni 50 % kvantarvutite ja -simulaatorite soetusmaksumusest ning kuni 50 % nende käitamiskuludest.

Kvantarvutite ja -simulaatorite omamise kogukulu ülejäänud osa katab osalev riik, kus majutav üksus on asutatud„ või majutuskonsortsiumis osalevad riigid ning sellele võivad lisanduda artiklis 6 osutatud panused.

3. Kvantarvutite ja -simulaatorite tarnija valimine põhineb tehnilisel kirjeldusel, milles võetakse arvesse kasutajanõudeid ja süsteemi üldist tehnilist kirjeldust, mille valitud majutav üksus on esitanud oma osalemiskutse taotluses. Valimisel arvestatakse ka tarneahela turvalisusega.

4. Ühisettevõte võib tegutseda esimese kasutajana ning omandada kvantarvuteid ja -simulaatoreid, mis integreerivad peamiselt liidus välja töötatud tehnoloogiaid.

5. Kui see on turvakaalutlustel nõuetekohaselt põhjendatud, võib juhatus otsustada tööprogrammis seada tingimuseks tarnijate osalemise kvantarvutite ja -simulaatorite soetamisel kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikli 12 lõikega 6 või piirata tarnijate osalemist turvalisusega seotud põhjustel või liidu strateegilise sõltumatusega otseselt seotud meetmete võtmisel kooskõlas selle määruse artikli 18 lõikega 4.

6. Kvantarvutid ja -simulaatorid peavad asuma EuroHPC superarvutit majutavas üksuses või liidus asuvas superandmetöötluskeskuses.

7. Ilma et see piiraks põhikirja artikli 24 lõikes 4 sätestatud likvideerimist, võib kõige varem neli aastat pärast seda, kui majutavasse üksusesse paigaldatud kvantarvuti või -simulaator on edukalt läbinud ühisettevõtte vastuvõtukatse, anda selle omandiõiguse üle kõnealusele majutavale üksusele, müüa selle muule üksusele või selle kasutuselt kõrvaldada, kui juhatus on teinud sellekohase otsuse ja täidetakse majutuslepingu tingimusi. Kvantarvuti või -simulaatori omandiõiguse üleandmise korral hüvitab majutav üksus ühisettevõttele üleantava superarvuti jääkväärtuse. Kui majutavale üksusele

omandiõigust üle ei anta ning superarvuti otsustatakse kasutuselt kõrvaldada, kannavad ühisettevõte ja majutav üksus asjaomased kulud võrdselt. Ühisettevõte ei vastuta kulude eest, mis on tekkinud pärast kvantarvuti või -simulaatori omandiõiguse üleandmist või selle müümist või kasutuselt kõrvaldamist.

Artikkel 13

Tööstuslike EuroHPC superarvutite soetamine ja omandiõigus

1. Ühisettevõte soetab koos erasektorist pärit partnerite konsortsiumiga peamiselt tööstussektori kasutajatele mõeldud vähemalt keskklassi superarvutid või EuroHPC superarvutite sektsioonid ning on nende omanik või (koos erasektorist pärit partnerite konsortsiumiga) kaasomanik.

2. Artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu rahaline panus katab kuni 35 % EuroHPC superarvutite või nende sektsioonide soetusmaksumusest. EuroHPC superarvutite või nende sektsioonide omamise kogukulu ülejäänud osa katavad erasektorist pärit partnerite konsortsium.

3. Tööstusliku EuroHPC superarvuti tarnija valimine põhineb tehnilisel kirjeldusel, milles võetakse arvesse kasutajanõudeid ja süsteemi üldist tehnilist kirjeldust, mille valitud majutav üksus on esitanud oma osalemiskutse taotluses. Valimisel arvestatakse ka tarneahela turvalisusega.

4. Kui see on turvakaalutlustel nõuetekohaselt põhjendatud, võib juhatus otsustada tööprogrammis seada tingimuseks tarnijate osalemise tööstuslike EuroHPC superarvutite soetamises kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikli 12 lõikega 6 või piirata tarnijate osalemist turvalisusega seotud põhjustel või liidu strateegilise sõltumatusega otseselt seotud meetmete võtmisel kooskõlas selle määruse artikli 18 lõikega 4.

5. Tööstussektori kasutajatele mõeldud EuroHPC superarvutid või nende sektsioonid majutatakse EuroHPC superarvutit majutavas üksuses.

6. Ilma et see piiraks põhikirja artikli 24 lõikes 4 sätestatud likvideerimist, võib kõige varem neli aastat pärast seda, kui majutavasse üksusesse paigaldatud EuroHPC superarvutid on edukalt läbinud ühisettevõtte vastuvõtukatse, anda EuroHPC superarvutite omandiõiguse üle erasektorist pärit partnerite konsortsiumile, müüa need muule üksusele või need kasutuselt kõrvaldada, kui juhatus on teinud sellekohase otsuse ja erasektorist pärit partnerite konsortsium on sellega nõus. EuroHPC superarvuti omandiõiguse üleandmise korral hüvitab erasektorist pärit partnerite konsortsium ühisettevõttele üleantava EuroHPC superarvuti jääkväärtuse. Kui omandiõigust erasektorist pärit partnerite konsortsiumile üle ei anta, vaid tehakse kasutuselt kõrvaldamise otsus, kannab asjaomased kulud erasektorist pärit partnerite konsortsium. Ühisettevõte ei vastuta kulude eest, mis on tekkinud pärast EuroHPC superarvuti omandiõiguse üleandmist või selle müümist või kasutuselt kõrvaldamist.

Artikkel 14

Keskklassi superarvutite soetamine ja omandiõigus

1. Ühisettevõte soetab koos selle osaleva riigi avaliku sektori hankijatega, kus majutav üksus on asutatud, või majutuskonsortsiumis osalevate riikide avaliku sektori hankijatega keskklassi superarvutid ja on nende kaasomanik.

2. Artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu rahaline panus katab kuni 35 % keskklassi superarvutite soetusmaksumusest ning kuni 35 % nende tegevuskuludest. Keskklassi superarvutite omamise kogukulu ülejäänud osa katab osalev riik, kus majutav üksus on asutatud, või majutuskonsortsiumis osalevad riigid ning sellele võivad lisanduda artiklis 6 osutatud panused.

3. Keskklassi superarvuti tarnija valimine põhineb tehnilisel kirjeldusel, milles võetakse arvesse kasutajanõudeid ja süsteemi üldist tehnilist kirjeldust, mille valitud majutav üksus on esitanud oma osalemiskutse taotluses. Valimisel arvestatakse ka tarneahela turvalisusega.

4. Ühisettevõte võib tegutseda esimese kasutajana ja soetada kesktaseme superarvuteid, mis ühendavad nõudlusele orienteeritud, kasutajakeskse ja konkurentsivõimelise tehnoloogia, mis on välja töötatud peamiselt liidus.

5. Kui see on turvakaalutlustel nõuetekohaselt põhjendatud, võib juhatus otsustada tööprogrammis seada tingimuseks tarnijate osalemise keskastme superarvutite soetamises kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikli 12 lõikega 6 või piirata tarnijate osalemist turvalisusega seotud põhjustel või liidu strateegilise sõltumatusega otseselt seotud meetmete võtmisel kooskõlas selle määruse artikli 18 lõikega 4.

6. Ilma et see piiraks põhikirja artikli 24 lõikes 4 sätestatud likvideerimist, tuleb ühisettevõttele kuuluv omandiõiguse osa anda pärast superarvuti täielikku amortiseerumist üle majutavale üksusele. Majutav üksus hüvitab ühisettevõttele superarvuti, mille omandiõigus on üle antud, jääkväärtuse. Ühisettevõte ei vastuta kulude eest, mis on tekkinud pärast keskklassi superarvuti omandiõiguse üleandmist.

Artikkel 15

Superarvutite ajakohastamine

1. Ühisettevõte võib kuulutada välja osalemiskutse tema omandis või kaasomandis olevate EuroHPC superarvutite ajakohastamiseks. ELi maksimaalne panus sellisele ajakohastamisele ei tohi ületada 150 miljonit eurot aastatel 2021–2027.

2. Majutav üksus võib esitada osalemiskutse kõige varem üks aasta pärast EuroHPC superarvutit majutava üksuse valimise kuupäeva ja mitte hiljem kui kolm aastat pärast seda kuupäeva. EuroHPC superarvutit ajakohastatakse ainult üks kord.

3. Majutava üksuse valib juhatus õiglase ja läbipaistva menetluse teel, tuginedes muu hulgas järgmistele kriteeriumidele:

a) ajakohastamise põhjendus;

b) ühilduvus algse EuroHPC superarvutiga;

c) EuroHPC superarvuti tegevussuutlikkuse suurendamine;

d) sobiva tõendava dokumendi esitamine selle kohta, et liikmesriik, kus majutav üksus on asutatud, või majutuskonsortsiumis osalevate riikide pädevad asutused on võtnud kohustuse katta selle osa EuroHPC superarvuti ajakohastamise kuludest, mida ei kata artikli 5 kohane liidu panus ega artikli 6 kohane liidu muu panus, kuni ajani, mil selle omandiõigus antakse ühisettevõttelt üle nimetatud majutavale üksusele või mil superarvuti müüakse või omandiõiguse üleandmiseta kasutuselt kõrvaldatakse.

4. Ühisettevõte hangib koos selle osaleva riigi avaliku sektori hankijatega, kus valitud majutav üksus on asutatud, või valitud majutuskonsortsiumis osalevate riikide avaliku sektori hankijatega superarvuti ajakohastamise ja on selle omanik ja omab seda samadel tingimustel kui algse EuroHPC superarvuti omandiõigust.

5. Ajakohastamiseks antav liidu rahaline panus katab kuni 35 % ajakohastamise hankimise maksumusest, mis amortiseeritakse algse superarvuti eeldatava järelejäänud kasutusea jooksul, ning kuni 35 % täiendavatest tegevuskuludest. Ajakohastamise kogukulu ei tohi ületada 30 % algse EuroHPC superarvuti soetamise kogumaksumusest.

6. Liidule eraldatud pääsuaeg ajakohastatud EuroHPC superarvutile jääb arvuti kasutusea jooksul samaks. Kui ajakohastamine hõlmab suutlikkuse suurendamist, on täiendav pääsuaeg otseselt proportsionaalne liidu panusega.

Artikkel 16

EuroHPC superarvutite kasutamine

1. Ilma et see piiraks artikli 17 lõike 9 kohaldamist, peavad EuroHPC superarvuteid saama kasutada avaliku ja erasektori kasutajad tsiviilotstarbel. Neid (v.a tööstuslikud EuroHPC superarvutid) kasutatakse peamiselt avaliku sektori vahenditest rahastatavate programmide alla kuuluvateks teadusuuringuteks ja innovatsiooniks, avaliku sektori rakendusteks ning asjakohasel juhul VKEde erainnovatsiooniks.

2. Juhatus määrab artikli 17 kohaselt kindlaks üldised pääsutingimused EuroHPC superarvutite kasutamiseks ning võib määrata konkreetsed pääsutingimused eri liiki kasutajatele ja rakendustele. Teenuse kvaliteet ja turve on kõigile kasutajatele ühesugune, v.a tööstuslike EuroHPC superarvutite kasutajatele, kelle jaoks peavad teenuse kvaliteet ja turve vastama artikli 13 lõikes 1 sätestatud tööstussektori kasutajate nõuetele.

3. Määruse (EL) 2018/1488 kohaselt asutatud EuroHPC ühisettevõtte soetatud superarvutite kasutamise pääsuaja liidu osa tuleb anda kasutajatele, kes elavad, on asutatud või asuvad liikmesriigis või programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud kolmandas riigis.

4. Pärast 2020. aastat soetatud EuroHPC superarvutite kasutamiseks antakse liidu pääsuaega kasutajatele, kes elavad, on asutatud või asuvad liikmesriigis või programmiga „Digitaalne Euroopa“ või „Euroopa horisont“ assotsieerunud kolmandas riigis.

5. Võttes arvesse liidu huvisid otsustab juhatus nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel anda EuroHPC superarvutite kasutamise pääsuaega isikutele, kes elavad, on asutatud või asuvad kolmandas riigis, ja rahvusvahelistele organisatsioonidele.

Artikkel 17

Liidu pääsuaja eraldamine EuroHPC superarvuti kasutamiseks

1. Liidu osa EuroHPC tipptasemel ja kvantsuperarvutite kasutamise pääsuajast on otseselt proportsionaalne artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu rahalise panusega superarvuti omamise kogukuludesse ning ei ületa 50 % konkreetse EuroHPC superarvuti kasutamiseks mõeldud kogupääsuajast.

2. Liidu osa keskklassi EuroHPC superarvutite kasutamise pääsuajast on otseselt proportsionaalne artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu rahalise panusega superarvuti soetus- ja käitamiskuludesse ning ei ületa 35 % konkreetse superarvuti kasutamiseks mõeldud kogupääsuajast.

3. Liidu osa tööstuslike EuroHPC superarvutite kasutamise pääsuajast on otseselt proportsionaalne artikli 5 lõikes 1 osutatud liidu rahalise panusega superarvuti soetuskuludesse ning ei ületa 35 % konkreetse superarvuti kasutamiseks mõeldud kogupääsuajast.

4. Igale osalevale riigile, kus majutav üksus on asutatud, või majutuskonsortsiumisse kuuluvale osalevale riigile eraldatakse allesjäänud pääsuaeg, mis on mõeldud EuroHPC superarvutite kasutamiseks. Majutuskonsortsiumis osalevad riigid lepivad superarvuti kasutamiseks mõeldud pääsuaja jaotuses omavahel kokku.

5. EuroHPC superarvutite kasutamiseks mõeldud pääsuaja liidu osaga seotud pääsuõigused määrab kindlaks juhatus.

6. Liidule EuroHPC superarvutite kasutamiseks eraldatud pääsuaja kasutamine on artikli 16 lõikes 4 nimetatud avaliku sektori kasutajatele tasuta. Samuti on see tasuta tööstuslikul otstarbel kasutajatele, kui arvutit kasutatakse programmidest „Euroopa horisont“ või „Digitaalne Euroopa“ rahastatud teadusuuringute ja innovatsiooni alasteks tegevusteks ning tegevusteks, millele on antud programmi „Euroopa horisont“ või programmi „Digitaalne Euroopa“ raames kvaliteedimärgis, aga asjakohasel juhul ka VKEdele erainnovatsiooni tegemiseks. Üldpõhimõttena jaotatakse sellisteks tegevusteks kasutatavat pääsuaega pidevalt avatud osalemiskutsete ning juhatuse määratletud õiglase ja läbipaistva vastastikuse hindamise alusel.

7. Määruse (EL) 2021/695 artikli 14 kohaselt peavad kasutajad (v.a erainnovatsiooniga tegelevad VKEdest kasutajad) järgima avatud teaduse põhimõtet ja levitama ühisettevõtte superarvutitega saadud teadmisi. Kohaldatavad avatud teaduse reeglid täpsustab juhatus.

8. Ta määrab lõikes 6 nimetatud üldpõhimõttest erinevate pääsutingimuste jaoks eraldi reeglid. Neis käsitletakse pääsuaja andmist projektidele ja tegevustele, mis on liidu jaoks strateegilise tähtsusega.

9. Liidu soovil annab tegevdirektor EuroHPC superarvutite kasutamise otsepääsu algatustele, mis on liidu arvates hädavajalikud tervise või kliimaga seotud teenuste või muude erakorraliste avalikes huvides tugiteenuste osutamiseks, hädaolukorra- ja kriisiohjeks või juhtudeks, mis on liidu arvates olulised tema julgeoleku ja kaitse seisukohalt. Sellise pääsu kasutamise tingimused määratletakse juhatuse koostatud pääsutingimustes.

10. Juhatus määrab kindlaks tööstusliku kasutamise tingimused, mille kohaselt antakse juurdepääs liidu osale pääsuajast turvalistele kõrgjõudlusega andmetöötluse ja andmeressurssidele muudeks kui lõikes 6 sätestatud kasutusotstarveteks.

11. Juhatus jälgib regulaarselt muu hulgas äriliseks otstarbeks antud liidu pääsuaegu osalevate riikide ja kasutajakategooriate kaupa. Juhatus võib muu hulgas otsustada:

a) kohandada pääsuaegu tegevus- või kasutajakategooriate kaupa, et EuroHPC superarvutite kasutamist optimeerida;

b) pakkuda täiendavaid toetusmeetmeid õiglaste pääsuvõimaluste andmiseks kasutajatele, kes tahavad suurendada kõrgjõudlusega andmetöötlussüsteemide alaseid oskusi ja teadmisi.

Artikkel 18

Liidule EuroHPC superarvutite kasutamiseks eraldatud pääsuaja kasutamine ärilistel eesmärkidel

1. Liidule EuroHPC superarvutite kasutamiseks eraldatud pääsuaja kasutamisele ärilistel eesmärkidel kehtivad eritingimused. Äriteenus on turuhindadel põhinev kasutuskorra põhine tasuline teenus. Tasu suuruse määrab juhatus.

2. Liidu pääsuaja ärilisel eesmärgil kasutamisest saadav tasu kirjendatakse tuluna ühisettevõtte eelarvesse ning seda kasutatakse ühisettevõtte tegevuskulude katteks.

3. Äriteenustele eraldatav pääsuaeg ei tohi ületada 20 % iga EuroHPC superarvuti kasutamiseks mõeldud liidu kogupääsuajast. Liidu pääsuaja eraldamise äriteenuste kasutajatele otsustab juhatus, võttes arvesse artikli 17 lõikes 11 osutatud järelevalve tulemusi.

4. Äriteenuste kvaliteet on kõigile kasutajatele ühesugune.

Artikkel 19

Finantsreeglid

1. Ühisettevõte võtab vastu oma finantsreeglid kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71.

2. Finantsreeglid avaldatakse ühisettevõtte veebisaidil.

Artikkel 20

Personal

1. Ühisettevõtte personalile kohaldatakse nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ([13]) kehtestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju („personalieeskirjad“) ning muude teenistujate teenistustingimusi („teenistustingimused“), ning personalieeskirjade ja teenistustingimuste kohaldamiseks liidu institutsioonide ühiselt vastu võetud eeskirju.

2. Juhatus kasutab ühisettevõtte personali suhtes volitusi, mis on antud personalieeskirjades ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule ning teenistustingimustes lepingute sõlmimiseks volitatud asutusele või ametiisikule („ametisse nimetamise volitused“).

3. Juhatus võtab kooskõlas personalieeskirjade artikliga 110 vastu personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 ja teenistustingimuste artiklil 6 põhineva otsuse, millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetamise volitused tegevdirektorile ja määratakse tingimused, mille alusel saab seda delegeerimist peatada. Tegevdirektor võib need volitused edasi delegeerida.

4. Erandlike asjaolude korral võib juhatus otsustada delegeerida ametisse nimetamise volitused delegeerida tegevdirektorile ja tema poolt kõnealuse volituse edasidelegeerimine ajutiselt peatada. Sellisel juhul kasutab juhatus ametisse nimetamise volitusi ise või delegeerib need ühele oma liikmetest või muule ühisettevõtte personaliliikmele kui tegevdirektor.

5. Juhatus võtab kooskõlas personalieeskirjade artikliga 110 personalieeskirjade ning teenistustingimuste jõustamiseks vastu asjakohased rakenduseeskirjad.

6. Personali koosseis määratakse kindlaks ühisettevõtte ametikohtade loetelus, milles näidatakse ajutiste ametikohtade arv tegevusüksuste ja palgaastmete kaupa ning samuti lepinguliste töötajate arv väljendatuna täistööaja ekvivalentides, kooskõlas ühisettevõtte aastaeelarvega.

7. Ühisettevõtte personal koosneb ajutistest ja lepingulistest töötajatest.

8. Kõik personalikulud kannab ühisettevõte.

Artikkel 21

Riikide lähetatud eksperdid ja praktikandid

1. Ühisettevõte võib kasutada riikide lähetatud eksperte ja praktikante, kelle tööandja ei ole ühisettevõte. Riikide lähetatud ekspertide arv väljendatuna täistööaja ekvivalentides lisatakse kooskõlas aastaeelarvega artikli 20 lõikes 6 osutatud teabele personali koosseisu kohta.

2. Juhatus võtab vastu otsuse, milles sätestatakse riikide ekspertide ühisettevõttesse lähetamise ja praktikantide kasutamise reeglid.

([13]) EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

Artikkel 22

Privileegid ja immuniteedid

Ühisettevõttele ja tema personalile kohaldatakse ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide kohta.

Artikkel 23

Ühisettevõtte vastutus

1. Ühisettevõtte lepingulist vastutust reguleeritakse asjaomaste lepingusätetega ning konkreetse kokkuleppe, otsuse või lepingu suhtes kohaldatava õigusega.

2. Lepinguvälise vastutuse korral heastab ühisettevõte kõik oma personali poolt nende ülesannete täitmisel tekitatud kahjud vastavalt liikmesriikide õigusaktide ühistele üldpõhimõtetele.

3. Kõiki ühisettevõtte makseid seoses lõigetes 1 ja 2 osutatud vastutusega ning nendega kaasnevaid kulusid käsitatakse ühisettevõtte kuludena ning need kaetakse selle vahenditest.

4. Ühisettevõte kannab ainuvastutust kõikide oma kohustuste täitmise eest.

5. Ühisettevõte ei vastuta temale kuuluvate superarvutite käitamise käigus tekkinud kahjude eest, mis on tingitud majutava üksuse tegevusest.

Artikkel 24

Järelevalve ja hindamine

1. Ühisettevõtte tegevuse suhtes tuleb kohaldada pidevat järelevalvet ja see tuleb finantsreeglite kohaselt perioodiliselt läbi vaadata, et tagada võimalikult suur mõju, tipptase ning mõjus ja tõhus ressursikasutus. Järelevalve ja perioodilise läbivaatamise tulemusi võetakse arvesse Euroopa partnerluste seiramises ja ühisettevõtte hindamisel programmi „Euroopa horisont“ raames, nagu on täpsustatud määruse (EL) 2021/695 artiklites 50 ja 52.

2. Ühisettevõte korraldab oma juhtimise ja rakendamismeetmete pideva järelevalve ning määruse (EL) 2021/695 artikli 50 ja III lisa kohaselt ellu viidud projektide väljundite, tulemuste ja mõju perioodilise läbivaatamise.

3. Ühisettevõtte tegevust tuleb hinnata aegsasti, et hindamise tulemusi saaks võtta arvesse programmi „Euroopa horisont“ vahe- ja lõpphindamisel ning asjaomases otsustamisprotsessis, nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/695 artiklis 52.

4. Komisjon teeb iga ühisettevõtte vahe- ja lõpphindamise programmi „Euroopa horisont“ vahehindamise osana, nagu on osutatud määruse (EL) 2021/695 artiklis 52. Kõnealune vahehindamine tehakse läbipaistavalt ja sõltumatute ekspertide abiga, kui programmi „Euroopa horisont“ elluviimise kohta on kogunenud piisavalt teavet, aga mitte hiljem kui neli aastat pärast programmi „Euroopa horisont“ elluviimise algust. Hindamistel selgitatakse välja, kuidas ühisettevõte täidab oma missiooni majanduslike, tehnoloogiliste, teaduslike, ühiskondlike ja poliitiliste eesmärkide (sh kliimaeesmärkide) seisukohalt, ning hinnatakse selle tegevuste tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja liidu lisaväärtust programmi „Euroopa horisont“ osana, ettevõtte sünergiat asjaomaste Euroopa, riiklike ja asjakohasel juhul piirkondlike algatustega, sh programmi „Euroopa horisont“ teiste osadega, nagu missioonid, klastrid ja teema- või eriprogrammid, ning nende

vastastikust täiendavust. Hindamistel võetakse arvesse sidusrühmade seisukohti nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil ning asjakohasel juhul hinnatakse ka ühisettevõtte pikaajalist teaduslikku, ühiskondlikku, majanduslikku ja poliitilist mõju. Samuti sisaldavad need iga tulevase tegevuse kõige tulemuslikuma poliitilise sekkumise viisi hindamist ning ühisettevõtte tegevuse võimaliku pikendamise asjakohasuse ja sidususe analüüsi, võttes arvesse üldist Euroopa partnerluste tegevuskeskkonda ja selle poliitilisi prioriteete.

5. Käesoleva artikli lõikes 4 osutatud vahehindamise järelduste põhjal võib komisjon tegutseda artikli 7 lõike 7 kohaselt või võtta muid asjakohaseid meetmeid.

6. Komisjon võib läbipaistva korra alusel valitud sõltumatute ekspertide abiga hinnata ka strateegiliselt olulisi teemasid, et selgitada välja ühisettevõtte edusammud seatud eesmärkide saavutamisel, tegevusi soodustavad tegurid ja parimad tavad. Selliste lisahindamiste tegemisel uurib komisjon põhjalikult ühisettevõtte haldusmõju.

7. Ühisettevõte vaatab oma tegevused perioodiliselt läbi, et anda sisendeid ühisettevõtte vahe- ja lõpphindamise jaoks osana määruse (EL) 2021/695 artiklis 52 osutatud hindamisest.

8. Perioodilised läbivaatamised ja hindamised on aluseks ühisettevõtte likvideerimisele või tegevuse võimalikule pikendamisele kooskõlas määruse (EL) 2021/695 III lisaga. Kuue kuu jooksul pärast ühisettevõtte likvideerimist, kuid mitte hiljem kui kaks aastat pärast põhikirja artiklis 24 osutatud likvideerimismenetluse algatamist korraldab komisjon ühisettevõtte lõpphindamise. Lõpphindamise tulemused esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

9. Komisjon avaldab ühisettevõtte hindamise tulemused, sh hindamise järeldused ja komisjoni tähelepanekud, ja annab nendest määruse (EL) 2021/695 artiklis 52 osutatud hindamiste raames teada Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Artikkel 25

Euroopa Liidu Kohtu pädevus ja kohaldatav õigus

1. Euroopa Liidu Kohtul on pädevus järgmistes küsimustes:

a) kui ühisettevõtte sõlmitud lepingutes või tema otsustes on sellesisuline vahekohtuklausel;

b) ühisettevõtte personali poolt tööülesannete täitmisel tekitatud kahju hüvitamisega seotud vaidlused;

c) ühisettevõtte ja selle personali vaheliste vaidluste lahendamine personalieeskirjades või teenistustingimustes sätestatud piirides ja tingimustel.

2. Käesoleva määruse või muude liidu õigusaktidega reguleerimata küsimustes kohaldatakse ühisettevõtte asukohaliikmesriigi õigust.

Artikkel 26

Kaebused ombudsmanile

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 228 kohaselt võib otsuste kohta, mida ühisettevõte käesoleva määruse rakendamisel teeb, esitada ombudsmanile kaebuse.

Artikkel 27

Järelauditid

1. Programmi „Euroopa horisont“ eelarvest rahastatud meetmetega seotud kulutuste järelauditid tehakse osana programmi „Euroopa horisont“ kaudsetest meetmetest kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikliga 53, eriti nimetatud määruse lõikes 2 osutatud auditistrateegiaga.

2. Programmi „Digitaalne Euroopa“ eelarvest rahastatud tegevustega seotud kulude järelauditid teeb ühisettevõte kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikliga 27.

3. Euroopa ühendamise rahastu eelarvest rahastatud tegevustega seotud kulude järelauditid teeb ühisettevõte kooskõlas määruse (EL) 2021/1153 artikliga 26 ja osana rahastu meetmetest.

Artikkel 28

Osaliste finantshuvide kaitse

1. Ühisettevõte annab artikli 8 lõikes 3 osutatud auditi eesmärgil komisjoni personalile, teistele ühisettevõttelt või komisjonilt saadud volitustega isikutele ja kontrollikojale auditite tegemiseks vajaliku juurdepääsu oma tegevuskohtadele ja ruumidele ning teeb kättesaadavaks kogu audititeks vajaliku teabe (sh elektroonilise teabe).

2. OLAF ja Euroopa Prokuratuur võivad korraldada uurimisi (sh kohapealset kontrolli ja inspekteerimist) kooskõlas nõukogu määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ([14]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013 ([15]) ning eesmärgiga tuvastada, kas mõne käesoleva määruse alusel rahastatava kokkuleppe, otsuse või lepinguga seoses on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

3. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaldamist, peavad käesoleva määruse rakendamisest tulenevad kokkulepped, otsused ja lepingud sisaldama sätteid, mis annavad komisjonile, ühisettevõttele, kontrollikojale, Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile ning artikli 8 lõikes 3 osutatud auditi eesmärgil osalevate riikide auditeerimisasutustele sõnaselge õiguse teha vastavalt oma pädevusele selliseid auditeid, kohapealset kontrolli ja uurimisi.

4. Ühisettevõte tagab oma osaliste finantshuvide piisava kaitse, tehes asjakohast sise- ja väliskontrolli või tellides nende tegemise.

5. Ühisettevõte ühineb Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahelise 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAFi) sisejuurdlust ([16]). Ühisettevõte võtab vastu OLAFi sisejuurdluste hõlbustamiseks vajalikud meetmed.

([14]) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

([16]) EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

Artikkel 29

Konfidentsiaalsus

Ühisettevõte tagab sellise tundliku teabe kaitse, mille avalikustamine võib kahjustada ühisettevõtte osaliste või selle tegevuses osalejate huve.

Artikkel 30

Läbipaistvus

Ühisettevõtte valduses olevate dokumentide suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001 ([17]).

Artikkel 31

Isikuandmete töötlemine

Kui käesoleva määruse täitmiseks on vaja töödelda isikuandmeid, tehase seda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725 ([18]).

Artikkel 32

Tulemuste ja taotlusi käsitleva teabe kättesaadavus

1. Ühisettevõte teeb liidu institutsioonidele, ametitele, büroodele ja asutustele ning osalevate riikide asutustele kättesaadavaks kogu teabe tema poolt rahastatavate kaudsete meetmete kohta. See hõlmab ühisettevõtte kaudsetes meetmetes osalevate abisaajate tulemusi või muud liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks, järelevalveks ja hindamiseks vajalikku teavet. Selline kasutusõigus hõlmab üksnes mitteärilist ja väljaspool konkurentsi kasutamist ning peab olema kooskõlas asjaomaste konfidentsiaalsusnõuetega.

2. Ühisettevõte annab komisjonile taotlustes esitatud teabe, mida on vaja liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks, järelevalveks ja hindamiseks. Seda kohaldatakse *mutatis mutandis* osalevate riikide suhtes seoses taotlustega, mis hõlmavad nende territooriumil asuvaid taotlejaid, ning mis piirduvad mitteärilise ja väljaspool konkurentsi kasutamisega ning on kooskõlas asjaomaste konfidentsiaalsusnõuetega.

Artikkel 33

Programmist „Euroopa horisont“ rahastatavate kaudsete meetmete suhtes kohaldatavad osalemis- ja levitamiseeskirjad

1. Programmist „Euroopa horisont“ ühisettevõtte kaudu rahastatavate kaudsete meetmete suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2021/695. Kõnealuse määruse kohaselt käsitatakse ühisettevõtet rahastamisasutusena, kes annab kaudsete meetmete jaoks põhikirja artiklis 1 sätestatud rahalist toetust.

2. Määrust (EL) 2021/695 kohaldatakse ka selliste kaudsete meetmete suhtes, mida rahastatakse põhikirja artikli 15 lõike 3 punktis f osutatud osaleva riigi panusest.

([17]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

([18]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Artikkel 34

Hüvitamismäärad

Programmist „Euroopa horisont“ rahastatavate kaudsete meetmete suhtes, erandina määruse (EL) 2021/695 artiklist 34, ning programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatud tegevuste suhtes võib ühisettevõte liidu rahastamise puhul kohaldada meetme raames erinevaid hüvitismäärasid sõltuvalt osaleja liigist, milleks on VKEd, ja meetme liigist. Hüvitamismäärad märgitakse ära tööprogrammis.

Artikkel 35

Euroopa ühendamise rahastust rahastatavate tegevuste suhtes kohaldatavad reeglid

Euroopa ühendamise rahastust ühisettevõtte kaudu rahastatavate tegevuste suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2021/1153.

Artikkel 36

Programmist „Digitaalne Euroopa“ rahastatavatee tegevuste suhtes kohaldatavad reeglid

Programmist „Digitaalne Euroopa“ ühisettevõtte kaudu rahastatavate tegevuste suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2021/694.

Artikkel 37

Asukohaliikmesriigi toetus

Ühisettevõtte ja selle liikmesriigi vahel, kus on tema registreeritud asukoht, võib sõlmida halduskokkuleppe privileegide ja immuniteetide ning sellelt riigilt ühisettevõttele antava muu toetuse kohta.

Artikkel 38

Kehtetuks tunnistamine

1. Käesolevaga tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1488, ilma et see piiraks nimetatud määruse kohaselt algatatud meetmete kohaldamist (sh nendega seotud iga-aastased rakenduskavad ja rahalised kohustused).

Määruse (EL) 2018/1488 artiklite 10, 11, 13 ja 14 ning nimetatud määrusele lisatud põhikirja artiklite 6 ja 7 kohaselt algatatud tegevused jätkuvad kuni nende lõpuleviimiseni ja selleks vajalikus ulatuses.

Määruse (EL) 2018/1488 kohaselt vastu võetud iga-aastastes rakenduskavades sätestatud projektikonkurssidest ja pakkumismenetlustest tulenevaid meetmeid käsitatakse samuti kõnealuse määruse kohaselt algatatud meetmetena.

2. Kõiki viited määrusele (EL) 2018/1488 tuleb käsitada viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 39

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta määruse (EL) 2018/1488 alusel värvatud personali õigusi ega kohustusi. Personali töölepingud jäävad käesoleva määruse alusel kooskõlas personalieeskirjade ja teenistustingimustega seetõttu kehtima.

2. Määruse (EL) 2018/1488 alusel ametisse nimetatud tegevdirektor määratakse alates käesoleva määruse jõustumisest täitma oma allesjäänud ametiaja lõpuni käesoleva määruse kohase tegevdirektori ülesandeid. Muud lepingutingimused jäävad samaks.

3. Kui osalised ei ole kokku leppinud teisiti, lähevad kõik nende määruse (EL) 2018/1488 kohased õigused ja kohustused (sh varad, võlgnevused ja kohustised) üle käesoleva määruse kohastele osalistele.

4. Esimesel pärast käesoleva määruse jõustumist toimuval juhatuse koosolekul võetakse vastu nimekiri määruse (EL) 2018/1488 alusel vastu võetud otsustest, mis jäävad siinse määruse kohaselt kehtima. Kõik määruse (EL) 2018/1488 kohased kasutamata assigneeringud kantakse üle käesoleva määruse kohaselt asutatud ühisettevõttele.

5. Kõik ühisettevõtte õigused ja kohustused (sh varad, võlgnevused ja kohustised) ning määruse (EL) 2018/1488 kohased kasutamata assigneeringud antakse üle käesoleva määruse kohaselt asutatud ühisettevõttele.

Artikkel 40

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. juuli 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
A. ŠIRCELJ

LISA

EUROOPA KÕRGJÕUDLUSEGA ANDMETÖÖTLUSE ÜHISETTEVÕTTE PÕHIKIRI

Artikkel 1

Ülesanded

Ühisettevõtte ülesanded on järgmised:

a) võtta ühisettevõtte tegevuse rahastamiseks kasutusele avaliku ja erasektori vahendid;

b) toetada käesoleva määruse artiklites 3 ja 4 loetletud ühisettevõtte missiooni, eesmärkide ja tegevuste elluviimist, neid tegevusi rahastatakse ühisettevõttes osalevate riikide panustest ning liidu eelarve sellest osast, mis on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ loomise määruses (EL) 2021/695, programmi „Digitaalne Euroopa“ loomise määruses (EL) 2021/694 ja Euroopa ühendamise rahastu loomise määruses (EL) 2021/1153, järgides neis määrustes sätestatud kohaldamisala; selleks korraldab ühisettevõte projektikonkursse ja pakkumismenetlusi ning kasutab muid programmides „Euroopa horisont“ ja „Digitaalne Euroopa“ ning Euroopa ühendamise rahastus sätestatud vahendeid ja menetlusi;

c) avaldada ja hallata osalemiskutseid EuroHPC superarvutite majutuseks või ajakohastamiseks ning hinnata saadud pakkumusi sõltumatute välisekspertide abiga;

d) valida välja EuroHPC superarvuteid majutav üksus õiglasel, avatud ja läbipaistval viisil, järgides käesoleva määruse artiklit 9;

e) sõlmida majutava üksusega kooskõlas käesoleva määruse artikliga 10 majutusleping EuroHPC superarvutite käitamiseks ja hooldamiseks ning jälgida majutuslepingust kinnipidamist, sealhulgas soetatud superarvutite vastuvõtukatset;

f) määrata kindlaks EuroHPC superarvutite kasutamiseks liidule eraldatud pääsuaja jaotamise üld- ja eritingimused ning jälgida kõnealuste superarvutite kasutamist kooskõlas käesoleva määruse artikliga 17;

g) tagada, et selle tegevus aitab kaasa programmi „Euroopa horisont“ eesmärkide saavutamisele ning selle programmiga seotud mitmeaastasele strateegilisele planeerimisele, aruandlusele, järelevalvele ja hindamisele ning muude asjaomaste nõuete täitmisele, nt ühtse poliitika kohta tagasiside andmise raamistiku rakendamisele;

h) korraldada avatud projektikonkursse ning eraldada peamiselt toetuste vormis rahastust kooskõlas määrusega (EL) 2021/695 ning olemasolevate vahendite piires;

i) korraldada avatud projektikonkursse ja pakkumismenetlusi ning eraldada rahastust kooskõlas määrusega (EL) 2021/694 ning Euroopa ühendamise rahastu loomise määrusega (EL) 2021/1153 ning olemasolevate vahendite piires;

j) jälgida meetmete rakendamist ning hallata toetus- ja hankelepinguid;

k) tagada Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse algatuse tulemuslikkus, tuginedes sobivatele näitajatele;

l) jälgida üldisi edusamme ühisettevõtte eesmärkide täitmisel;

m) teha tihedat koostööd ning tagada kooskõlastamine liidu ja riikide tegevusega, organitega ja sidusrühmadega, luues koostoimet ning parandades teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste rakendamist kõrgjõudlusega andmetöötluse valdkonnas;

n) teha tihedat koostööd ja tagada kooskõlastamine teiste Euroopa partnerlustega ning samuti tegevuste koostoime ühistes tugitoimingutes teiste ühisettevõtetega;

o) määrata kindlaks mitmeaastane strateegiline programm, koostada ja rakendada asjakohaseid aastaseid tööprogramme selle täitmiseks ning teha mitmeaastases strateegilises programmis vajalikke kohandusi;

p) korraldada teavitamist, teabevahetust, rakendamist ja levitamist, kohaldades *mutatis mutandis* määruse (EL) 2021/695 artiklit 51, sh teha projektikonkursside tulemusi puudutav üksikasjalik teave kättesaadavaks programmi „Euroopa horisont“ ühises elektroonilises andmebaasis;

q) täita mis tahes muid käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikke ülesandeid.

Artikkel 2

Osalised

1. Ühisettevõtte osalised on:

a) Euroopa Liit, keda esindab komisjon;

b) Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rumeenia, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi ja Ungari;

c) Montenegro, Põhja-Makedoonia, Šveits ja Türgi tingimusel, et kõnealused kolmandad riigid on seotud vähemalt ühe käesoleva määruse artikli 5 lõikes 1 osutatud asjaomase programmiga;

d) kinnituskirja teel siinse põhikirjaga (edaspidi „põhikiri“) nõustumise korral Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogiaplatvormi (ETP4HPC) ühendus, mis on registreeritud Madalmaade õiguse alusel ja mille registreeritud asukoht on Amsterdam (Madalmaad), ning Andmed, tehisintellekt ja robootika (DAIRO), mis on registreeritud Belgia õiguse alusel ja mille registrijärgne asukoht on Brüssel (Belgia).

2. Iga osalev riik nimetab juhatusse oma esindaja ja määrab kindlaks riikliku(d) üksuse(d), mille ülesanne on täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.

Artikkel 3

Muudatused osaliste koosseisus

1. Ühisettevõtte osalisteks saamise soovi võivad avaldada liikmesriigid või programmiga „Euroopa horisont“ või „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandad riigid, kes ei ole loetletud põhikirja artikli 2 lõike 1 punktis b, tingimusel et nad annavad oma panuse käesoleva määruse artikli 7 kohaselt või osalevad põhikirja artiklis 15 osutatud rahastamises, et täita käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud missioon ja eesmärgid.

2. Liikmesriigi või programmiga „Euroopa horisont“ või „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmanda riigi taotlus saada ühisettevõtte osaliseks tuleb esitada juhatusele. Kandidaatriigid esitavad kirjalikult nõustumise põhikirjaga ja muude ühisettevõtte toimimise suhtes kohaldatavate sätetega. Samuti esitavad kandidaadid ühisettevõttes osalemise soovi põhjenduse ning selgitavad, kuidas nende riiklik superandmetöötluse strateegia on ühisettevõtte eesmärkidega kooskõlas. Juhatus võtab taotluse hindamisel arvesse taotleja olulisust ja võimalikku lisaväärtust ühisettevõtte missiooni ja eesmärkide täitmisel ning võib enne taotluse heakskiitmist küsida kandideerimisega seotud selgitusi.

3. Käesoleva artikli lõike 4 kohaselt ühisettevõtte erasektorist pärit osaliseks saamist võib taotleda iga teadusuuringuid ja innovatsiooni kas otseselt või kaudselt toetavas liikmesriigis asutatud juriidiline isik, kes ei ole loetletud põhikirja artikli 2 lõike 1 punktis c ning on nõus põhikirjaga, tingimusel et ta osaleb põhikirja artiklis 15 osutatud rahastamises, et täita käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud missioon ja eesmärgid.

4. Lõike 3 kohane ühisettevõtte erasektorist pärit osaliseks saamise taotlus tuleb esitada juhatusele. Juhatus võtab taotluse hindamisel arvesse taotleja asjakohasust ja võimalikku lisaväärtust ühisettevõtte missiooni ja eesmärkide saavutamisel ja teeb taotluse kohta otsuse.

5. Iga osaline võib ühisettevõttest lahkuda. Lahkumine jõustub pöördumatult kuus kuud pärast seda, kui sellest on teavitatud tegevdirektorit, kes annab sellest teada teistele juhatuse liikmetele ja selle erasektorist pärit osalistele. Alates lahkumiskuupäevast vabaneb endine osaline kõikidest kohustustest peale nende, mille ühisettevõte on heaks kiitnud või võtnud enne sellest lahkumisest teatamist.

6. Iga erasektorist pärit osaline annab ühisettevõttele korra aastas teada oma koosseisus toimunud olulistest muudatustest. Kui mõni selline muudatus võib komisjoni arvates tõenäoliselt mõjutada liidu või ühisettevõtte huve, mis on seotud julgeolekuga, võib ta teha juhatusele ettepaneku asjaomase erasektorist pärit osalise osalus ettevõttes lõpetada. Lõpetamine jõustub pöördumatult kuus kuud pärast juhatuse sellesisulist otsust või nimetatud otsuses sätestatud kuupäeval, olenevalt sellest kumb kuupäev on varasem.

7. Ühisettevõttes osalemist ei saa anda üle kolmandale isikule ilma juhatuse eelneva nõusolekuta.

8. Pärast käesoleva artikli kohaseid muudatusi osaliste koosseisus avaldab ühisettevõte viivitamata oma veebisaidil osaliste ajakohastatud nimekirja ja muudatuse kuupäeva.

Artikkel 4

Ühisettevõtte organid

1. Ühisettevõtte organid on:

a) juhatus;

b) tegevdirektor;

c) tööstuse ja teaduse nõuandekogu, mis koosneb teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühmast ning taristu nõuanderühmast.

2. Ühisettevõtte iga organ järgib oma ülesannete täitmisel ainult käesolevas määruses sätestatud eesmärke ning tegutseb vaid ühisettevõtte tegevuse piirides ehk otstarbel, milleks see asutati.

Artikkel 5

Juhatuse koosseis

1. Juhatus koosneb liidu nimel tegutseva komisjoni ja osalevate riikide esindajatest.

2. Komisjon ja iga osalev riik nimetab juhatusse ühe esindaja.

Artikkel 6

Juhatuse toimimine

1. Juhatuse liikmed teevad kõik endast oleneva, et saavutada konsensus. Kui konsensust saavutada ei õnnestu, hääletatakse.

2. Liidule kuulub 50 % hääleõigusest. Liidu hääleõigus on üks jagamatu tervik.

3. Põhikirja artikli 7 lõikes 3 osutatud ülesannete täitmiseks jagatakse ülejäänud 50 % hääleõigusest võrdselt kõigi osalevate riikide vahel.

Käesoleva lõike kohaldamisel võtab juhatus otsuseid vastu häälteenamuse alusel, mis koosneb liidu häälest ja vähemalt 50 % st osalevate riikide koguhäältest, mille hulka kuuluvad ka puuduvate liikmete hääled.

4. Põhikirja artikli 7 lõikes 4 osutatud ülesannete täitmiseks (v.a punktid f, g ja h) kuulub ülejäänud 50 % hääleõigusest vaid osalevatele liikmesriikidele.

Käesoleva lõike kohaldamisel võtab juhatus otsuseid vastu kvalifitseeritud häälteenamusega. Kvalifitseeritud häälteenamus on saavutatud, kui see esindab liidu ning osalevatest liikmesriikidest vähemalt 55 %-i hääli (mis esindavad nende riikide kogurahvastikust vähemalt 65 %). Elanikkonna suuruse väljaselgitamiseks kasutatakse nõukogu otsuse 2009/937/EL ([1]) III lisas esitatud arvnäitajaid.

5. Põhikirja artikli 7 lõike 4 punktides f, g ja h osutatud ülesannete täitmiseks ja iga EuroHPC superarvuti osas jaotatakse osalevate riikide hääleõigus proportsionaalselt kulukohustustega kaetud rahalise ja mitterahalise panuse alusel, mille nad on andnud konkreetse superarvuti jaoks, kuni ajani, mil superarvuti omandiõigus antakse käesoleva määruse artikli 9 lõike 3 kohaselt üle majutavale üksusele või mil superarvuti müüakse või kasutuselt kõrvaldatakse; mitterahalist panust võetakse arvesse ainult siis, kui selle on eelnevalt kinnitanud sõltumatu ekspert või audiitor.

Käesoleva lõike kohaldamisel võtab juhatus otsuseid vastu vähemalt 75 % häälteenamusega kõikidest häältest, mille hulka kuuluvad ka puuduvate liikmete hääled.

6. Põhikirja artikli 7 lõigetes 5, 6 ja 7 osutatud ülesannete täitmisel teeb juhatus otsuseid kahes etapis.

Esimeses etapis jagatakse ülejäänud 50 % hääleõigusest kõigi osalevate riikide vahel võrdselt. Juhatus võtab otsuseid vastu häälteenamuse alusel, mis koosneb liidu häälest ja vähemalt 55 %st osalevate riikide koguhäältest, mille hulka kuuluvad ka puuduvate liikmete hääled.

Teises etapis võtab juhatus otsuse vastu käesoleva artikli lõikes 4 osutatud kvalifitseeritud häälteenamusega.

7. Ilma et see mõjutaks eelmiste lõigete kohaldamist, säilitavad määruse (EL) 2018/1488 kohaselt EuroHPC ühisettevõttes ning nimetatud määruse kohaselt selle omandatud superarvutite omandamises ja käitamises osalenud riigid, kes käsitletavas EuroHPC ühisettevõttes enam ei osale, hääleõiguse vaid nende otsuste puhul, mis tehakse asjaomaste superarvutite kohta määrusele (EL) 2018/1488 lisatud EuroHPC ühisettevõtte põhikirja artikli 6 lõike 5 ja artikli 7 lõike 5 kohaselt.

8. Juhatus valib omale esimehe kaheks aastaks. Esimehe volitusi võib juhatuse otsuse alusel pikendada üksnes üks kord.

9. Juhatuse aseesimees on komisjoni esindaja, kes vajadusel asendab esimeest.

10. Juhatus peab korralisi koosolekuid vähemalt kaks korda aastas. Juhatuse erakorralisi koosolekuid võib korraldada komisjoni, osalevate riikide esindajate enamuse või esimehe taotlusel või kooskõlas põhikirja artikli 15 lõikega 5 tegevdirektori taotlusel. Juhatuse koosolekud kutsub kokku esimees ja need toimuvad tavaliselt ühisettevõtte asukohas.

([1]) Nõukogu 1. detsembri 2009. aasta otsus 2009/937/EL, millega võetakse vastu nõukogu kodukord (ELT L 325, 11.12.2009, lk 35).

Tegevdirektoril on õigus koosolekutel ja aruteludes osaleda, kuid tal ei ole hääleõigust. Juhatus võib kutsuda oma koosolekutele (igal üksikjuhul eraldi) vaatlejatena muid isikuid.

Iga vaatlejariik võib nimetada juhatusse ühe esindaja, kes saab kõik asjakohased dokumendid ja kes võib osaleda juhatuse aruteludes, v.a siis, kui juhatus konkreetsel juhul seda ei luba. Vaatlejariikide esindajatel ei ole hääleõigust ning nad tagavad tundliku teabe konfidentsiaalsuse vastavalt käesoleva määruse artiklile 29 ja huvide konflikti käsitlevatele eeskirjadele.

11. Osaliste esindajad ei vastuta isiklikult mingi meetme eest, mille nad esindajana tegutsedes juhatuses võtnud on.

12. Juhatus võtab vastu ja avaldab oma kodukorra. See hõlmab konkreetset huvide konflikti avastamise ja vältimise ning tundliku teabe konfidentsiaalsuse tagamise korda.

13. Kui arutatakse ühisettevõtte teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühma ning taristu nõuanderühma ülesannete hulka kuuluvaid küsimusi, kutsutakse nende esimehed juhatuse koosolekutele vaatlejateks, kes võivad osaleda aruteludes, aga kellel ei ole hääleõigust. Nad peavad tagama tundliku teabe konfidentsiaalsuse kooskõlas käesoleva määruse artikliga 29 ja huvide konfliktikäsitlevate eeskirjadega.

14. Ühisettevõtte erasektorist pärit osaliste esimehed kutsutakse juhatuse koosolekutele osalema vaatlejatena ja osalema aruteludes, ent neil ei ole hääleõigust. Nad peavad tagama tundliku teabe konfidentsiaalsuse kooskõlas käesoleva määruse artikliga 29 ja huvide konflikti käsitlevate eeskirjadega.

Artikkel 7

Juhatuse ülesanded

1. Juhatus vastutab üldiselt ühisettevõtte strateegilise suunamise ja toimimise eest ning teeb järelevalvet selle tegevuse üle. Juhatus tagab avaliku sektori vahendite eraldamisel õigluse ja läbipaistvuse põhimõtte korrektse kohaldamise.

2. Komisjon püüab juhatuses olles tagada ühisettevõtte tegevuse ja liidu rahastamisprogrammide asjaomase tegevuse koordineerimise, et edendada integreeritud superandmetöötlus- ja andmetaristu ökosüsteemi arendamisel ning teadusuuringute alase koostöö prioriteetide kindlaksmääramisel koostoimet.

3. Eelkõige täidab juhatus järgmisi ühisettevõtte üldisi haldusülesandeid:

a) hindab, kiidab heaks või lükkab tagasi osaliseks saamise taotlusi, järgides põhikirja artikli 3 lõiget 2;

b) otsustab osalise ettevõttest väljaarvamise üle, kui too ei täida oma kohustusi;

c) arutab ühisettevõtte finantsreegleid ja võtab need kooskõlas käesoleva määruse artikliga 19 vastu;

d) arutab ühisettevõtte aastast halduseelarvet (sh ametikohtade loetelu, milles näidatakse ajutiste ametikohtade arv tegevusüksuse ja palgaastme kaupa ning lepinguliste töötajate ja riikide lähetatud ekspertide arv väljendatuna täistööaja ekvivalentides) ja võtab selle vastu;

e) nimetab ametisse ja vabastab ametist tegevdirektori, pikendab tema ametiaega ning annab talle suuniseid ja jälgib tema tegevuse tulemuslikkust;

f) arutab aastast konsolideeritud tegevusaruannet (sh põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud kulud) ja kiidab selle heaks;

g) kasutab personali ametisse nimetamise volitusi kooskõlas käesoleva määruse artikliga 20;

h) kehtestab asjakohasel juhul personalieeskirjade ja teenistustingimuste rakenduseeskirjad kooskõlas käesoleva määruse artikli 20 lõikega 3;

i) kehtestab kooskõlas käesoleva määruse artikli 21 lõikega 2 vajaduse korral eeskirjad, milles käsitletakse riikide ekspertide lähetamist ühisettevõttesse ja praktikantide kasutamist;

j) moodustab asjakohasel juhul lisaks põhikirja artiklis 4 osutatud ühisettevõtte organitele veel nõuanderühmi;

k) kehtestab punkti j kohaselt moodustatud nõuanderühmade liikmete valimise, ametisse nimetamise ja ametist vabastamise eeskirjad ja konkreetsed kriteeriumid, sealhulgas soolised ja geograafilise mitmekesisusega seotud kaalutlused, ning kiidab heaks nõuanderühmade iseseisvalt kehtestatud töökorrad;

l) arutab haldusosakonna organisatsioonilist struktuuri ja kiidab selle tegevdirektori soovituse alusel heaks;

m) esitab vajaduse korral komisjonile ühisettevõtte osalise ettepanekul taotluse käesoleva määruse muutmiseks;

n) määrab kindlaks EuroHPC superarvutite kasutamiseks liidule eraldatud pääsuaja jaotamise üld- ja eritingimused kooskõlas käesoleva määruse artikliga 17;

o) kehtestab käesoleva määruse artiklis 18 osutatud äriteenuste tasu suuruse ning teeb otsuse nende teenuste jaoks mõeldud pääsuaja eraldamise kohta;

p) arutab ühisettevõtte kommunikatsioonipoliitikat ja kiidab selle tegevdirektori soovituse alusel heaks;

q) vastutab ülesannete eest, mida ei ole antud ühelegi ühisettevõtte konkreetsele organile; võib määrata selliseid ülesandeid ühisettevõtte mis tahes organile.

4. Eelkõige täidab juhatus järgmisi EuroHPC superarvutite soetamise ja käitamisega ning käesoleva määruse artiklis 16 osutatud teenitud tuluga seotud ülesandeid:

a) arutab põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud mitmeaastase strateegilise programmi EuroHPC superarvutite soetamisega seotud osa ja võtab selle vastu;

b) arutab seda osa aastasest tööprogrammist, mis on seotud EuroHPC superarvutite soetamise ja majutavate üksuste valimisega ning põhikirja artikli 18 lõikes 4 osutatud asjaomaste kulude eelarvestusega ja võtab selle vastu;

c) kiidab heaks osalemiskutsete avaldamise(konkursside avamise) kooskõlas aastase tööprogrammiga;

d) kiidab heaks EuroHPC superarvutit majutavad üksused, kes on valitud välja õiglasel, avatud ja läbipaistval viisil kooskõlas käesoleva määruse artikliga 9;

e) teeb igal aastal otsuse käesoleva määruse artiklis 18 osutatud äriteenustest saadud tulu kasutamise kohta;

f) kiidab heaks pakkumismenetluste algatamise kooskõlas aastase tööprogrammiga;

g) kiidab heaks rahastamiseks valitud pakkumused;

h) teeb otsuse EuroHPC superarvutite omandiõiguse võimaliku üleandmise kohta majutavale üksusele, nende teisele üksusele müümise või nende kasutuselt kõrvaldamise kohta kooskõlas käesoleva määruse artikli 11 lõikega 5, artikli 12 lõikega 7 ja artikli 14 lõikega 6;

i) teeb otsuse EuroHPC superarvutite omandiõiguse võimaliku üleandmise kohta erasektorist pärit partnerite konsortsiumile, nende teisele üksusele müümise või nende kasutuselt kõrvaldamise kohta kooskõlas käesoleva määruse artikli 13 lõikega 6.

5. Eelkõige täidab juhatus järgmisi ühisettevõtte teadus- ja uuendustegevuse, andmete kasutamise ja oskustega seotud ülesandeid:

a) arutab algatuse alguses seda osa mitmeaastasest strateegilisest programmist, mis on seotud põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud teadusuuringute ja innovatsiooniga, võtab selle vastu ning vajaduse korral muudab seda kogu programmi „Euroopa horisont“ kestuse jooksul; mitmeaastases strateegilises programmis on muu hulgas kirjas teised Euroopa partnerlused, millega ühisettevõte seab sisse ametliku korralise koostöö, ning võimalused koostoimeks ühisettevõtte meetmete ning riiklike või piirkondlike algatuste ja poliitikate vahel, tuginedes osalevatelt riikidelt saadud teabele;

b) arutab seda põhikirja artikli 18 lõikes 4 osutatud osa aastasest tööprogrammist, mis on seotud teadusuuringute ja innovatsiooniga ning asjaomaste kulude eelarvestusega, et viia mitmeaastane strateegiline programm ellu (sh projektikonkursside sisu, konkursi teema rahastamismäär ning taotluste esitamise, hindamise, väljavalimise ja rahuldamise ning vaidlustusmenetlusega seotud reeglid) ja võtab selle vastu;

c) kiidab heaks projektikonkursside algatamise kooskõlas aastase tööprogrammiga;

d) kooskõlas käesoleva määruse artikliga 8 kiidab tegevdirektori soovituse alusel heaks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja;

e) vastutab ühisettevõtte teadusuuringute ja innovatsiooni programmi ja konkreetsete meetmete edenemise hoolika ja õigeaegse järelevalve eest lähtudes komisjoni prioriteetidest ning mitmeaastasest strateegilisest programmist ning rakendab vajaduse korral parandusmeetmeid, et tagada ühisettevõtte eesmärkide saavutamine.

6. Eelkõige täidab juhatus järgmisi võimekuse suurendamise ja laiendamisega seotud ülesandeid:

a) arutab seda põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud osa aastasest strateegilisest programmist, mis on seotud võimekuse suurendamise ja laiendamisega, ning võtab selle vastu;

b) arutab seda põhikirja artikli 18 lõikes 4 osutatud osa aastasest tööprogrammist, mis on seotud võimekuse suurendamise ja laiendamisega ning asjaomaste kulude eelarvestusega, ning võtab selle vastu;

c) kiidab heaks projektikonkursside ja pakkumismenetluste algatamise kooskõlas aastase tööprogrammiga;

d) kiidab tegevdirektori soovituse alusel heaks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja.

7. Eelkõige täidab juhatus järgmisi ühisettevõtte kõrgjõudlusega andmetöötluse ja andmetaristu liidendamise ja ühendatuse ning rahvusvahelise koostööga seotud ülesandeid:

a) arutab seda põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud osa mitmeaastasest strateegilisest programmist, mis on seotud kõrgjõudlusega andmetöötluse ja andmetaristu liidendamise, ühenduvuse ja rahvusvahelise koostööga seotud ülesannetega, ning võtab selle vastu;

b) arutab seda põhikirja artikli 18 lõikes 4 osutatud osa aastasest tööprogrammist, mis on seotud kõrgjõudlusega andmetöötluse ja andmetaristu liidendamise, ühenduvuse ja rahvusvahelise koostööga seotud ülesannetega ning asjaomaste kulude eelarvestusega, ning võtab selle vastu;

c) kiidab heaks projektikonkursside ja pakkumismenetluste algatamise kooskõlas aastase tööprogrammiga;

d) kiidab tegevdirektori soovituse alusel heaks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja.

Artikkel 8

Tegevdirektori ametisse nimetamine, ametist vabastamine ja ametiaja pikendamine

1. Komisjon esitab tegevdirektori kanditaatide nimekirja pärast seda, kui ta konsulteerinud ühisettevõtte muude osalistega kui liit. Konsulteerimiseks nimetavad muud osalised kui liit ühisel kokkuleppel oma esindajad ja juhatuse nimel tegutseva vaatleja.

Tegevdirektori nimetab komisjoni esitatud kandidaatide nimekirja alusel ametisse juhatus, järgides avatud ja läbipaistvat valikumenetlust.

2. Tegevdirektor on personali liige ning ta võetakse teenistustingimuste artikli 2 punkti a alusel tööle ühisettevõtte ajutise teenistujana.

Tegevdirektoriga lepingu sõlmimisel esindab ühisettevõtet juhatuse esimees.

3. Tegevdirektori ametiaeg on neli aastat. Selle ajavahemiku lõpuks hindab komisjon (kaasates vastavalt vajadusele ka muid osalisi kui liit) tegevdirektori töö tulemuslikkust ning ühisettevõtte edasisi ülesandeid ja väljakutseid.

4. Juhatus võib komisjoni ettepanekul, milles on arvesse võetud lõikes 3 osutatud hindamist, pikendada tegevdirektori ametiaega üks kord kuni neljaks aastaks.

5. Tegevdirektor, kelle ametiaega on pikendatud, ei või oma teise ametiaja lõpus osaleda uues sama ametikoha täitmiseks korraldatud valikumenetluses.

6. Tegevdirektori võib ametist vabastada üksnes põhikirja artikli 7 lõike 3 punkti e kohase otsusega, mille juhatus teeb komisjoni ettepaneku põhjal, mille koostamisse on komisjon vastavalt vajadusele kaasanud muud osalised kui liit.

7. Ajaks, mil tegevdirektori ametikoht on täitmata, võib komisjon nimetada tegevdirektorile määratud ülesandeid täitma ajutise tegevdirektori.

Artikkel 9

Tegevdirektori ülesanded

1. Tegevdirektor on tegevjuht, kes vastutab ühisettevõtte igapäevase juhtimise eest kooskõlas juhatuse otsustega.

2. Tegevdirektor on ühisettevõtte seaduslik esindaja. Tegevdirektor annab aru juhatusele ja täidab oma tööülesandeid talle antud volituste piires täiesti sõltumatult.

3. Tegevdirektor vastutab ühisettevõtte eelarve täitmise eest.

4. Eelkõige täidab tegevdirektor sõltumatult järgmisi ülesandeid:

a) esitab juhatusele arutamiseks ja vastuvõtmiseks põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud mitmeaastase strateegilise programmi projekti;

b) koostab ja esitab juhatusele arutamiseks ja vastuvõtmiseks aastaeelarve projekti, sh ametikohtade loetelu, milles on näidatud ajutiste ametikohtade arv iga palgaastme ja tegevusüksuse kohta ning lepingulise personali ja riikide lähetatud ekspertide arv väljendatuna täistööaja ekvivalentides;

c) koostab ja esitab juhatusele arutamiseks ja vastuvõtmiseks aastase tööprogrammi projekti, milles on esitatud tööstuse ja teaduse nõuandekogu ettepanekul põhineva teadusuuringute ja innovatsiooni programmi, hangete programmi,

võimekuse suurendamise ja tegevuse laiendamise programmi, liidendamise, ühenduvuse ja rahvusvahelise koostöö programmi elluviimiseks vajalikud projekti- ja muude osalemiskutsete ja pakkumismenetluste kohaldamisala ning osalevate riikide ja komisjoni vastavate kulude eelarvestus;

d) esitab juhatusele arvamuse avaldamiseks raamatupidamise aastaaruande;

e) koostab ja esitab juhatusele heakskiitmiseks aastase konsolideeritud tegevusaruande, sh teabe vastavate kulude kohta;

f) allkirjastab ühisettevõtte nimel oma volituste piires konkreetseid toetuslepinguid, lepinguid ja otsuseid;

g) allkirjastab hankelepinguid;

h) jälgib ühisettevõttele kuuluvate ja selle rahastatud EuroHPC superarvutite käitamist, sh liidule eraldatud pääsuaja jaotust, teaduslikul ja tööstuslikul eesmärgil kasutajate pääsuõigustest kinnipidamist ning osutatud teenuste kvaliteeti;

i) esitab juhatusele ühisettevõtte kommunikatsioonipoliitika ettepaneku;

j) korraldab ja suunab ühisettevõtte tegevust ja personali ning teeb nende üle järelevalvet juhatuselt talle delegeeritud volituste piires, nagu on sätestatud käesoleva määruse artikli 20 lõikes 2;

k) kehtestab tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi ning tagab selle toimimise ja annab selle olulisest muutmisest juhatusele teada;

l) tagab riskihindamise ja -juhtimise;

m) korraldab vajaduse korral ühisettevõtte siseauditiüksuse loomise;

n) eraldab kooksõlas juhatuse sätestatud pääsupoliitikaga pääsuaega hädaolukorra- ja kriisiohjeks;

o) võtab muid meetmeid, mis on vajalikud selleks, et hinnata ühisettevõtte tulemusi käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud eesmärkide täitmisel;

p) täidab muid ülesandeid, mille juhatus on talle usaldanud või delegeerinud.

5. Tegevdirektor loob haldusosakonna, mis täidab kõiki käesolevast määrusest tulenevaid tugiülesandeid tegevdirektori järelevalve all. Haldusosakond koosneb ühisettevõtte personalist ja täidab eelkõige järgmisi ülesandeid:

a) pakub tuge sobiva raamatupidamissüsteemi loomisel ja haldamisel kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 osutatud finantsreeglitega;

b) korraldab aastases tööprogrammis ettenähtud projektikonkursse ning haldab toetuslepinguid ja otsuseid;

c) korraldab aastases tööprogrammis ettenähtud pakkumismenetlusi ning haldab lepinguid;

d) juhib majutavate üksuste valimismenetlust ja haldab majutuslepinguid;

e) annab ühisettevõtte osalistele ja teistele organitele nende ülesannete täitmiseks vajalikku teavet ja tuge ning vastab nende konkreetsetele päringutele;

f) toimib ühisettevõtte organite sekretariaadina ja toetab juhatuse loodud nõuanderühmi.

Artikkel 10

Tööstuse ja teaduse nõuandekogu koosseis

1. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu koosneb teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühmast ning taristu nõuanderühmast.

2. Vastavalt põhikirja punktile ja artikli 7 lõike 3 punktile k kuulub teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühma kuni 12 liiget, kellest kuni kuus nimetavad erasektori liikmed vastavalt nende kohustustele ühisettevõttes ja kuni kuus liiget nimetab juhatus.

3. Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühma kuulub kuni kuus osalevate riikide esitatud ja juhatuse poolt ametisse nimetatud vaatlejat.

4. Taristu nõuanderühm koosneb kaheteistkümnest liikmest. Vastavalt punktile ja põhikirja artikli 7 lõike 3 punktile k nimetab juhatus ametisse taristu nõuanderühma liikmed.

5. Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühma ning taristu nõuanderühma liikmed nimetatakse ametisse kuni kaheaastaseks ametiajaks, mida võib pikendada ühe korra.

6. Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühm ning taristu nõuanderühm kohtuvad oma tegevuse koordineerimiseks vähemalt korra aastas.

Artikkel 11

Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühma toimimine

1. Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühma koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas.

2. Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühm võib vajaduse korral nimetada töörühmad, mille tegevuse üldise koordineerimise eest vastutab üks või mitu liiget.

3. Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühm valib omale esimehe.

4. Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühm võtab vastu oma kodukorra, sh nõuanderühma esindavate koosseisu kuuluvate üksuste nimetamise ja nende nimetamise kestuse.

Artikkel 12

Taristu nõuanderühma toimimine

1. Taristu nõuanderühma koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas.

2. Taristu nõuanderühm võib vajaduse korral nimetada töörühmad, mille tegevuse üldise koordineerimise eest vastutab üks või mitu liiget.

3. Taristu nõuanderühm valib omale esimehe.

4. Taristu nõuanderühm võtab vastu oma kodukorra, sh nõuanderühma esindavate koosseisu kuuluvate üksuste nimetamise ja nende nimetamise kestuse.

Artikkel 13

Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühma ülesanded

1. Teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühm:

a) koostab oma panuse põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud tegevuste mitmeaastase strateegilise programmi projekti ning vaatab selle korrapäraselt läbi vastavalt teaduse ja tööstuse nõudluse muutumisele;

b) korraldab avalikud konsultatsioonid, mis on avatud kõikidele kõrgjõudlusega ja kvantandmetöötluse valdkonnast huvitatud avaliku ja erasektori sidusrühmadele, et teavitada neid mitmeaastase strateegilise programmi projektist ja seotud konkreetse aasta teadusuuringute ja innovatsiooni programmi projektist ning koguda nende kohta tagasisidet.

2. Lõikes 1 osutatud panus mitmeaastase strateegilise programmi projekti käsitleb

a) strateegilist teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava, milles on kirjas teadusuuringute ja innovatsiooni prioriteedid kõrgjõudlusega andmetöötluse tehnoloogia ja lõppkasutajarakenduste arendamiseks ja kasutuselevõtuks eri rakendusvaldkondades, et toetada liidus integreeritud kõrgjõudlusega ja kvantandmetöötluse ning andmete ökosüsteemi arengut, suurendada liidu vastupanuvõimet ning aidata luua uusi turge ja ühiskondlikke rakendusi; samuti on seal kirjas Euroopa tehnoloogia arendamise ja kasutuselevõtu edendamise meetmed;

b) teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna võimalikke rahvusvahelise koostöö meetmeid, mis annavad lisaväärtust ja on kõigi poolte huvides;

c) koolitus- ja hariduslikke prioriteete, et kaotada kõrgjõudlusega ja kvantandmetöötluse tehnoloogia ja rakendustega seotud võtmepädevuste ja oskuste nappus (eriti tööstuses).

Artikkel 14

Taristu nõuanderühma ülesanded

1. Taristu nõuanderühm nõustab juhatust EuroHPC superarvutite soetamise ja käitamise teemal. Selleks ta:

a) koostab oma panuse põhikirja artikli 18 lõikes 1 osutatud EuroHPC superarvutite soetamise, suutlikkuse suurendamise ja tegevuse laiendamise mitmeaastase strateegilise programmi projekti ning vaatab selle korrapäraselt läbi vastavalt teaduse ja tööstuse nõudluse muutumisele;

b) korraldab avalikkusega konsulteerimisi (kus saavad osaleda kõik kõrgjõudlusega andmetöötluse, sh kvantandmetöötluse valdkonnast huvitatud avaliku ja erasektori sidusrühmad), et teada anda mitmeaastase strateegilise EuroHPC superarvutite soetamise ja käitamise programmi projektist ning seonduvatest konkreetse aasta tööprogrammis kavandatud tegevustest ning koguda nende kohta tagasisidet.

2. Lõikes 1 osutatud panus mitmeaastase strateegilise programmi projekti käsitleb

a) EuroHPC superarvutite omandamist, võttes muu hulgas arvesse soetamise plaane, vajalikku võimekuse suurendamist, rakenduste ja kasutajate liike, millega/kellega on vaja tegeleda, asjaomaseid kasutajanõudeid ja sobivaid süsteemiarhitektuure, kasutajate vajadusi ning taristu arhitektuuri;

b) selle taristu liidendamist ja omavahelist ühendamist, võttes muu hulgas arvesse integreerimist riiklike kõrgjõudlusega andmetöötluse ja kvantandmetöötluse taristutega) ning üliühendatud ja liidendatud taristu arhitektuuri, ning

c) võimekuse suurendamist, sh riiklikud kõrgjõudlusega andmetöötluse pädevuskeskused, tegevuse laiendamine, lõppkasutajate koolitamine ning Euroopa tehnoloogia kasutuselevõtu ja kasutamise edendamise võimalused eelkõige riiklikes kõrgjõudlusega andmetöötluse pädevuskeskustes.

Artikkel 15

Rahastamisallikad

1. Ühisettevõtet rahastavad ühiselt selle osalised, kes teevad osade kaupa rahalisi ja mitterahalisi panuseid, nagu on sätestatud lõigetes 2 ja 3.

2. Ühisettevõtte halduskulud ei ületa 92 000 000 eurot ning kaetakse käesoleva määruse artikli 5 lõikes 1 osutatud rahalisest panusest.

Kui osa halduskulude katteks antud liidu panusest jääb kasutamata, võib selle anda ühisettevõtte tegevuskulude jaoks.

3. Ühisettevõtte tegevuskulud kaetakse järgmiste vahendite abil:

a) liidu rahaline panus;

b) majutava üksuse asutamiskohaks oleva osaleva riigi või majutuskonsortsiumisse kuuluvate osalevate riikide rahaline panus, sealhulgas liidu panus, mida vastavalt määruse (EL) 2021/695 artikli 15 lõikele 3 peetakse osaleva riigi panuseks, ühisettevõttesse EuroHPC superarvutite ja kvantseadmete soetamiseks ja käitamiseks kuni ajani, mil nende omandiõigus antakse üle majutavale üksusele, need müüakse või kasutuselt kõrvaldatakse, nagu on sätestatud käesoleva määruse artikli 11 lõikes 5 ja artikli 12 lõikes 7, millest arvatakse maha ühisettevõtte ning liidu muu rahaline panus nende kulude hüvitamisse;

c) majutava üksuse asutamiskohaks oleva osaleva riigi või majutavate üksuste konsortsiumisse kuuluvate osalevate riikide mitterahaline osalus, sealhulgas liidu panus, mida vastavalt määruse (EL) 2021/695 artikli 15 lõikele 3 peetakse osaleva riigi panuseks, mille moodustavad kulud, mida majutavad üksused on kandnud ühisettevõttele kuuluvate superarvutite käitamise kuludena ning millest arvatakse maha ühisettevõtte osalus ja muu liidu osalus nende kulude hüvitamiseks;

d) majutava üksuse asutamiskohaks oleva osaleva riigi või majutuskonsortsiumisse kuuluvate osalevate riikide rahaline panus, sealhulgas liidu panus, mida vastavalt määruse (EL) 2021/695 artikli 15 lõikele 3 peetakse osaleva riigi panuseks, mille moodustavad koos ühisettevõttega keskklassi EuroHPC superarvutite soetamise kulud, millest arvatakse maha ühisettevõtte panus ja liidu muu panus nende kulude hüvitamisse;

e) erasektorist pärit partnerite konsortsiumi rahaline panus, mille moodustavad tööstuslike EuroHPC superarvutite koos ühisettevõttega soetamise ja käitamise kulud, millest arvatakse maha ühisettevõtte panus ja liidu muu panus nende kulude hüvitamisse, kuni nende omandiõigus antakse üle majutavale üksusele, need müüakse või kasutuselt kõrvaldatakse vastavalt käesoleva määruse artikli 13 lõikele 6;

f) osalevate riikide rahalised panused, sealhulgas liidu panus, mida vastavalt määruse (EL) 2021/695 artikli 15 lõikele 3 peetakse osaleva riigi panuseks, neis asutatud abisaajate rahastamiskõlblikesse kuludesse teaduse ja innovatsiooni tegevuskava kohaste kaudsete meetmete rakendamisel, mis täiendavad ühisettevõttelt toetusesaajatele hüvitatavaid kulusid ning millest arvatakse maha ühisettevõtte panus ja liidu muu panus nende kulude hüvitamisse. Sellised panused ei mõjuta riigiabi eeskirjade kohaldamist;

g) käesoleva määruse artikli 9 lõikes 7 määratletud erasektorist pärit osaliste või nende koosseisu kuuluvate üksuste või nendega seotud üksuste mitterahalised panused.

4. Ühisettevõtte eelarvesse kantavad vahendid koosnevad järgmistest panustest:

a) liidu rahaline panus halduskulude katteks;

b) osaliste rahaline panus tegevuskulude katteks;

c) ühisettevõtte teenitud tulu;

d) muud rahalised panused, vahendid ja tulud;

e) ühisettevõttele tasutud panustelt teenitud intresse käsitatakse ettevõtte tuluna.

5. Kui mõni ühisettevõtte osaline ei täida oma rahalise panusega seotud kulukohustusi, registreerib tegevdirektor selle kirjalikult ja määrab selle puuduse kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja. Kui puudust nimetatud ajavahemiku jooksul ei kõrvaldata, kutsub tegevdirektor kokku juhatuse koosoleku, et otsustada, kas oma kohustused täitmata jätnud osaline ettevõttest välja arvata või rakendada kuni kohustuste täitmiseni muid meetmeid. Kohustused täitmata jätnud osalise hääleõigus peatatakse kuni ta oma kohustused täidab. Ühisettevõte ega tema osalised ei ole kohustatud katma kohustuse täitmata jätnud osaliste rahalist panust.

6. Kõik ühisettevõtte vahendid ja tegevused on ette nähtud käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud eesmärkide täitmiseks.

7. Kogu ühisettevõtte loodud või talle käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamiseks üle antud vara on ühisettevõtte omand. See ei hõlma EuroHPC superarvuteid, mille omandiõiguse on ühisettevõte käesoleva määruse artikli 11 lõike 5, artikli 12 lõike 7, artikli 13 lõike 6 ja artikli 14 lõike 6 kohaselt üle andnud majutavale üksusele.

8. Kulude katmise järel ülejäävaid tulusid ei maksta ühisettevõtte osalistele (v.a ühisettevõtte likvideerimise korral).

Artikkel 16

Finantskohustused

Ühisettevõtte võetud finantskohustused ei tohi ületada rahaliste vahendite summat, mille osalised on teinud ühisettevõttele kättesaadavaks või kohustunud eraldama tema eelarvesse. Komisjon võib võtta mitmeaastaseid kulukohustusi.

Artikkel 17

Majandusaasta

Majandusaasta kestab 1. jaanuarist 31. detsembrini.

Artikkel 18

Tegevuse ja finantsplaanimine

1. Mitmeaastases strateegilises programmis määratakse käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud ühisettevõtte eesmärkide saavutamise strateegia ja plaanid. See peab sisaldama järgmist: superarvutite soetamine, teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud tegevused, sealhulgas teadusuuringute ja innovatsiooni kava, võimekuse suurendamine ja tegevuse laiendamine, liidendamine, ühenduvus ja rahvusvaheline koostöö. Samuti peavad selles olema komisjonilt ja osalevatelt riikidelt saadud mitmeaastased finantsperspektiivid.

2. Erasektorist pärit osalised koostavad teadusuuringute ja innovatsiooni kava projekti ning esitavad selle teadusuuringute ja innovatsiooni nõuanderühmale.

3. Tööstus- ja teaduse nõuandekogu paneb kokku mitmeaastase strateegilise programmi ja esitab selle tegevdirektorile. Selle alusel koostab tegevdirektor aastase tööprogrammi projekti.

4. Aastase tööprogrammi projekt peab sisaldama teadus- ja innovatsioonitegevusi, hanketegevusi, võimekuse suurendamise ja laiendamise tegevusi, liidendamise ja ühenduvuse tegevusi, rahvusvahelise koostöö tegevusi ning vastavate kulude eelarvestust järgneva aasta kohta.

5. Tegevdirektor esitab juhatusele käesoleva määruse artikli 8 lõikes 2 nimetatud halduslepingud, mis tõendavad kulude eelarvestust.

6. Aastane tööprogramm võetakse vastu selle rakendamisele eelneva aasta lõpuks. Aastane tööprogramm avalikustatakse.

7. Tegevdirektor koostab järgneva aasta eelarve projekti ja esitab selle vastuvõtmiseks juhatusele.

8. Juhatus võtab aasta eelarve vastu selle täitmisele eelneva aasta lõpuks.

9. Aastaeelarvet kohandatakse liidu üldeelarves sätestatud liidu rahalise panuse arvessevõtmiseks.

Artikkel 19

Tegevus- ja finantsaruandlus

1. Tegevdirektor annab kooskõlas käesoleva määruse artiklis 19 osutatud finantsreeglitega igal aastal juhatusele aru oma ülesannete täitmisest. Aastane konsolideeritud tegevusaruanne sisaldab muu hulgas teavet järgneva kohta:

a) tehtud teadus-, innovatsiooni- ja muud meetmed ning vastavad kulutused;

b) taristu soetamine ja käitamine, sh selle kasutamine ja juurdepääs sellele, samuti iga osaleva riigi tegelikult kasutatud pääsuaeg;

c) esitatud projektitaotlused ja pakkumused osalejaliigiti (sh VKEd) ja riigiti;

d) rahastamiseks valitud kaudsed meetmed osalejaliigiti (sh VKEd) ja riigiti ning ühisettevõttelt konkreetsetele osalejatele ja meetmetele antud panuste kaupa;

e) rahastamiseks valitud pakkumused hankija liigiti (sh VKEd) ja riigiti ning ühisettevõttelt konkreetsetele töövõtjatele ja hankemeetmetele antud panuste kaupa;

f) hangete tulemused;

g) edusammud käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud eesmärkide täitmisel ja nende eesmärkide saavutamiseks vajaliku edasise töö ettepanekud.

2. Ühisettevõtte peaarvepidaja edastab esialgse raamatupidamise aastaaruande ühisettevõtte finantsreeglite kohaselt komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale.

3. Tegevdirektor edastab eelarve haldamise ja finantsjuhtimise aruande finantsreeglite kohaselt Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale.

4. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus toimub ühisettevõtte finantsreegleid järgides.

Artikkel 20

Siseaudit

1. Komisjoni siseaudiitoril on ühisettevõtte suhtes samasugused volitused nagu komisjoni suhtes.

2. Ühisettevõte peab suutma teha enda siseauditi ise.

Artikkel 21

Osaliste vastutus ja kindlustus

1. Ühisettevõtte osaliste rahaline vastutus ühisettevõtte võlgade eest piirdub nende poolt ühisettevõttele juba antud rahalise panusega.

2. Ühisettevõte sõlmib sobiva kindlustuslepingu ja hoiab selle kehtiva.

Artikkel 22

Huvide konflikt

1. Ühisettevõte, selle organid ja personal väldivad oma tegevuses huvide konflikti.

2. Juhatus võtab vastu oma liikmete ja ühisettevõtte muudes organites ja rühmades osalejate huvikonfliktide ärahoidmise ja lahendamise eeskirjad.

Artikkel 23

Likvideerimine

1. Ühisettevõte likvideeritakse käesoleva määruse artiklis 1 sätestatud ajavahemiku lõpus.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatule käivitub likvideerimismenetlus automaatselt siis, kui liit või kõik muud osalised kui liit ühisettevõttest lahkuvad.

3. Ühisettevõtte likvideerimismenetluseks nimetab juhatus ametisse ühe või mitu likvideerijat, kes järgivad juhatuse otsuseid.

4. Kui ühisettevõte likvideeritakse, kasutatakse kõiki selle varasid selle kohustuste ning likvideerimiskulude katmiseks. Ühisettevõttele kuuluvad superarvutid antakse üle vastavatele majutavatele üksustele või erasektorist pärit partnerite konsortsiumile, müüakse või kõrvaldatakse kasutuselt juhatuse otsusega ja järgides majutuslepingut. Ühisettevõtte osalised ei vastuta kulude eest, mis on tekkinud pärast superarvuti omandiõiguse üleandmist, arvuti müümist või kasutuselt kõrvaldamist. Omandiõiguse üleandmisel hüvitab majutav üksus või erasektorist pärit partnerite konsortsium üleantud superarvutite jääkväärtuse. Ülejääk jagatakse likvideerimise ajaks alles jäänud osaliste vahel proportsionaalselt nende rahalise panusega ühisettevõttesse. Iga selline liidule jagatud ülejääk kantakse tagasi liidu üldeelarvesse.

5. Kui ühisettevõtte sõlmitud lepingu ja vastu võetud otsuse, sh hankelepingu kestus on ühisettevõtte tegevusajast pikem, kehtestatakse selle sobivaks haldamiseks spetsiaalne kord.